

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Jerneja Mikolič

JAVNO MNENJE OBČANOV ROGATCA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Diplomsko delo

Ljubljana, 2004

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Jerneja Mikolič

Mentor: dr. Marjan Brezovšek

JAVNO MNENJE OBČANOV ROGATCA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Diplomsko delo

Ljubljana, 2004

Hvala mentorju, dr. Marjanu Brezovšku, za koristne nasvete in pomoč pri izvedbi diplomske naloge.

Hvala ravnatelju Osnovne šole Rogatec, gospodu Viliju Prevolšku in podravnateljici, gospe Zlatki Janžek, za pomoč pri izvedbi ankete.

Hvala županu, gospodu Martinu Mikoliču, in ostalim zaposlenim na Občini Rogatec za posredovane podatke.

Hvala Petri za lektoriranje diplomske naloge.

Hvala staršem, ki so mi stali ob strani vsa leta študija.

Hvala Boštjanu za ves čas in trud, ki ga je vložil v moj študij.

In **Hvala** vsem ostalim, ki ste mi kakorkoli pomagali.

KAZALO

1. UVOD	6
2. METODOLOŠKI IN HIPOTETIČNI OKVIR NALOGE	7
2.1. Predmet in cilji preučevanja	7
2.2. Hipotetični okvir	7
2.3. Metode dela	8
2.4. Struktura diplomske naloge	10
3. OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV	11
3.1. Lokalna samouprava	11
3.2. Lokalna skupnost	12
3.3. Občina - temeljna lokalna samoupravna skupnost	13
3.4. Širše samoupravne lokalne skupnosti	15
3.5. Lokalna oblast	16
4. PREDSTAVITEV OBČINE ROGATEC	19
5. EMPIRIČNI PODATKI Z RAZPRAVO	27
5.1. Spol	27
5.2. Starost	28
5.3. Status aktivnosti	29
5.4. Pojem lokalne samouprave	30
5.5. Analiza konkretnih vprašanj	33
5.5.1. <i>Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov?</i>	33
5.5.2. <i>Ali menite, da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti?</i>	38
5.5.3. <i>Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi?</i>	41
5.5.4. <i>Temeljna enota lokalne samouprave je občina, ki jo »pred-</i>	

<i>stavlja« izvoljena lokalna oblast. Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?</i>	46
5.5.5. <i>Ali ste zadovoljni z delovanjem lokalnih oblasti?</i>	53
5.5.6. <i>Ali zaupate lokalni oblasti?</i>	55
5.5.7. <i>Kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju še narediti oziroma spremeniti, da bi se mnenje o lokalni samoupravi izboljšalo?</i>	58
6. PRIMERJAVA S SLOVENIJO	61
7. SKLEP	67
8. LITERATURA	70
9. PRILOGA – ANKETNI VPRAŠALNIK	72
Graf 1: Število anketirancev po spolu	27
Graf 2: Starost anketirancev	29
Graf 3: Status aktivnosti anketirancev	30
Graf 4: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov? (glede na spol)	34
Graf 5: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potre, želja in interesov? (glede na starost)	35
Graf 6: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov? (glede na status aktivnosti)	37
Graf 7: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti? (glede na spol)	39
Graf 8: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti? (glede na starost)	40
Graf 9: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti? (glede na status aktivnosti)	41
Graf 10: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi?	42
Graf 11: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi? (glede na spol)	43
Graf 12: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi? (glede na starost)	44
Graf 13: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi? (glede na status aktivnosti)	45
Graf 14: Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast? (spol)	48
Graf 15: Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast? (starost)	50
Graf 16: Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast? (stat. aktivnosti)	52
Graf 17: Ali zaupate lokalni oblasti?	56
Tabela 1: Rezultati glasovanja za občinski svet (skupno) v občini	24
Tabela 2: Podeljeni mandati in izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v prvi volilni enoti	25
Tabela 3: Podeljeni mandati in izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v drugi volilni enoti	26
Tabela 4: Spol anketirancev	27
Tabela 5: Starost anketirancev	28
Tabela 6: Status aktivnosti	29
Tabela 7: Interesi lokalne oblasti glede na spol anketirancev	47
Tabela 8: Interesi lokalne oblasti glede na starost anketirancev	49
Tabela 9: Interesi lokalne oblasti glede na status aktivnosti anketirancev	51
Tabela 10: Zadovoljstvo anketiranih z delovanjem občinskih organov	54

1. UVOD

Raziskavo *Javno mnenje občanov Rogatca o lokalni samoupravi* sem izbrala za temo diplomskega dela ker me zanima mnenje občanov na eni strani ter primerjava z mnenjem državljanov Republike Slovenije na drugi strani. Zanima me zadovoljstvo z lokalno samoupravo, lokalno oblastjo ter kaj bi bilo potrebno še narediti in spremeniti, da bi se mnenje o lokalni samoupravi še izboljšalo. Moj namen v tej diplomski nalogi je obravnavati in primerjati obe raziskavi, predvsem pa predstaviti tako pozitivne kot negativne ugotovitve ter s tem prispevati k nadaljnjemu razvoju in uresničevanju lokalne samouprave v Sloveniji.

Lokalna samouprava je tema, ki je v zadnjih letih v žarišču strokovnih, političnih, pa tudi državljanskih razprav tako v Sloveniji kot v Evropi in svetu. Do te teme je v Sloveniji oblikovanih veliko stališč, ki si pogosto zelo nasprotujejo. Odnos do lokalne samouprave je odvisen od družbenega položaja posameznika ali skupine, ciljev, ki jih zasledujeta, konkretnih potreb in interesov, ki jih imata, tradicije, zgodovinskega spomina na nekdanjo lokalno samoupravo na slovenskih tleh, znanja oziroma vedenja o tej vse prej kot lahki temi, poznavanja lokalne samouprave v svetu in še bi lahko naštevali (Vlaj; 1998: 9).

Lokalna samouprava, ki se najprej uresničuje v občini kot temeljni lokalni samoupravni skupnosti, je lahko dejavnik združevanja ljudi kot posameznikov in njihovih skupin pri prizadevanju za urejenost življenjskih razmer na kraju njihovega prebivanja, lahko pa je, žal, tudi dejavnik ločevanja in konfrontacije, ki je pogosto povzročen iz interesov, ki imajo malo skupnega z bistvom lokalne samouprave (Vlaj; 1998: 9).

Prav gotovo si moramo prizadevati, da bi lokalna samouprava postala le dejavnik združevanja ljudi, ne pa tudi razdruževanja. Da bi to dosegli, je najprej potrebna demokratizacija življenja ljudi v lokalnih skupnostih, in sicer z možnostjo večje uporabe zborov občanov, državljanske pobude, referendumov in drugih oblik vključevanja ljudi v procese odločanja v lokalni skupnosti. Ljudje morajo začutiti, da nimajo le pravico sodelovati pri opravljanju javnih zadev, ampak da lahko to pravico tudi resnično udeležajo. Možnost občanov, da neposredno odločajo, povečuje njihovo zanimanje za sodelovanje pri zadevah lokalne samouprave in s tem krepi njeno učinkovitost. To pa je tisto, kar moramo ne le vzpodbujati, ampak tudi varovati.

2. METODOLOŠKI IN HIPOTETIČNI OKVIR NALOGE

2.1. Predmet in cilj proučevanja

Danes vsak človek živi v več okoljih. Prvo in najožje okolje, ki ga človek oblikuje, je družina. Drugo, veliko širše in kompleksnejše okolje, del katerega je človek, pa se imenuje država. Vendar v svoji diplomski nalogi ne bom proučevala družine in države, ampak vmesno raven med najožjim in najširšim okoljem; raven, ki povezuje državo z družino in družino z državo. V mislih imam tisto raven, v kateri uresničujemo veliko večino vsakdanjih življenjskih potreb, želja in interesov. Gre za raven, v kateri so ljudje organizirano povezani v skupnost zaradi vsakodnevnih življenjskih okoliščin. Gre za lokalno samoupravo.

V okviru naloge sem si zastavila naslednje cilje:

- proučila bom različne definicije pojma lokalna samouprava;
- na podlagi ankete, ki jo bom sama oblikovala in izvedla, bom poskušala ugotoviti, kakšno je mnenje občanov Rogatca o lokalni samoupravi;
- rezultate svoje ankete bom primerjala z rezultati raziskave, opravljene na celotnem območju Slovenije.

2.2. Hipotetični okvir

Hipoteza je domneva. Gre za domnevo o povezanosti dogodkov, o obstoju ali lastnosti določene vrste pojavov. Je znanstvena predpostavka, za katero raziskovalec meni, da lahko z njo pojasni nek pojav ali skupino pojavov. Njena funkcija je izoblikovati svojevrsten odnos med pojavi tako, da ga je mogoče empirično preveriti (Toš, 1988: 58).

V okviru svoje diplomske naloge sem se oprla na naslednje hipoteze:

Splošna hipoteza:

- Lokalna samouprava je najiminenitnejša in najučinkovitejša oblika izvajanja in upravljanja skupnih družbenih zadev.

Delovne hipoteze:

- Temeljne in najpomembnejše odločitve se ne sprejemajo samo posredno preko predstavnikov v organih lokalne skupnosti, temveč jih neposredno predlagajo in sprejemajo prebivalci sami.
- Lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev neke lokalne skupnosti.
- Večina prebivalcev lokalne skupnosti ni nikoli zadovoljnih z delovanjem lokalnih oblasti.
- Učinkovitost lokalne samouprave se z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti ne bi povečala, kajti prebivalci lahko večino svojih potreb, želja in interesov uresničujejo znotraj enostopenjske lokalne samouprave.

2.3. Metode dela

Za vsako znanost je značilno, da razvija raziskovalne metode tako, da upošteva značilnosti raziskovanja. Z raziskovalnimi metodami poskuša najti načine oziroma postopke, ki bi omogočili pridobivanje podatkov, gradiva in informacij, potrebnih za preizkušanje in dokazovanje hipotez (Barle; 1995: 23).

Metoda je postopek, kako doseči nek cilj na filozofskem, znanstvenem ali vsakdanjem področju. Metoda je ustaljen in premišljen način opravljanja nekega dela. Je pot ali način doseganja določenih ciljev, pot do znanstvenega spoznanja (Milardović, 1998: 5).

Prav zato je metodološko-teoretični okvir ključnega pomena pri pisanju diplomske naloge, saj opredeli vrednostno usmerjenost avtorja, hkrati pa mu tudi zagotavlja možnost raziskave družboslovne tematike.

Zastavljeni predmet in cilj obravnave zahtevata uporabo različnih metod proučevanja:

Analiza vsebine pisnih virov

To je temeljna metoda teoretičnega preučevanja. V okviru te metode sem analizirala različne knjižne vire, članke, samostojne publikacije in drugo literaturo.

Deskriptivna metoda

S pomočjo deskriptivne metode mi je uspelo definirati osnovne pojme s področja lokalne samouprave, ugotavljati dejstva ter oblikovati problemske sklope.

Sekundarna analiza

Gre za metodo, ki temelji na predpostavki, da je mogoče preučevani pojav raziskati na osnovi obstoječih in dostopnih empiričnih podatkov. Najpogostejši so statistični viri podatkov in uradne vladne publikacije, ob njih pa še druge zvrsti evidenc, popisov, registrov. Ta metoda je uporabna le, kadar imamo na voljo prave in zanesljive podatke. Na tak način zbrane podatke se le obdeluje in interpretira.

V okviru te analize sem analizirala in interpretirala statistične podatke o lokalni samoupravi v Sloveniji.

Primerjalna metoda

Pogosto je ta metoda uporabljena za pridobivanje podatkov v raziskovanju. Gre za metodo, v kateri se določene stvari primerja in v moji nalogi sem medsebojno primerjala mnenje o lokalni samoupravi občanov Rogatca in raziskavo Stališča o lokalni demokraciji, ki je bila opravljena na območju Slovenije.

Metoda spraševanja

Metoda spraševanja je ena najpogosteje uporabljenih metod, ki omogoča precejšnjo stopnjo posplošitve rezultatov. Način pridobivanja informacij in gradiva je hitrejši, vendar zbrani podatki nudijo veliko manj podroben vpogled, kot ga je mogoče pridobiti z metodo opazovanja. Najbolj značilni obliki metode spraševanja sta intervju in anketa.

V svoji nalogi sem uporabila anketo, ki vsebuje tako zaprti kot odprti tip vprašanj. Za zaprta vprašanja je značilno, da ponujajo predlog odgovora; odprta pa nudijo več možnosti, da anketiranec izrazi svoja stališča in prepričanja. S pomočjo ankete bom ugotovila, kakšno je mnenje občanov Rogatca o lokalni samoupravi.

Multivariantna metoda

Za analizo zbranih podatkov, pridobljenih s pomočjo ankete, bom uporabila multivariantno metodo. Ankete bom obdelala in analizirala s pomočjo programa SPSS – Statistical Package

for the Social Sciences (Statistični paket za družbene vede). S pomočjo tega programa bom dobila ustrezne izračune osnovnih opisnih statistik.

2.4. Struktura diplomske naloge

Poglavja oziroma sklopi, ki sestavljajo diplomsko nalogo, so naslednji: Uvod, Metodološki in hipotetični okvir naloge, Opredelitev temeljnih pojmov, Predstavitev občine Rogatec, Empirični podatki z razpravo, Primerjava s Slovenijo, Sklep, Literatura in Priloga.

V uvodu sem opredelila predmet in cilje preučevanja, hipotetični okvir, metode dela in strukturo diplomske naloge.

Lokalna samouprava, lokalna skupnost, občina, širše samoupravne lokalne skupnosti, lokalna oblast - to so pojmi, s katerimi se srečujem skozi celotno nalogo, zato sem jih poskušala v drugem delu čim bolj nazorno in jasno opredeliti.

Tretji del naloge je hkrati tudi jedro naloge. V tem delu sem na kratko predstavila občino Rogatec. Ključno vlogo pa igrajo podatki, ki sem jih pridobila s pomočjo ankete, opravljene v občini Rogatec. Te podatke sem obdelala in jih smiselno predstavila v obliki grafov, skic, razlag ter tako predstavila mnenje občanov o lokalni samoupravi.

V četrtem delu je primerjava javnega mnenja o lokalni samoupravi v Sloveniji in v občini Rogatec.

Na koncu sledi sklep, v katerem sem vse vsebinske sklope, ki sem jih omenila v nalogi, povezala v smiselno zaokroženo celoto.

3. OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV

3.1. Lokalna samouprava

Ko poskušamo opredeliti pojem lokalne samouprave, kaj hitro naletimo že na prvi problem, saj v teoriji ni enotne definicije lokalne samouprave, prav tako ni v primerjalnem pravu njene enotne ureditve. Obstaja toliko opredelitev tega pojma, kot je avtorjev, kajti položaj in pomen lokalne samouprave je različen od države do države, lokalna samouprava pa temelji na različnih izročilih, idejnih in teoretičnih temeljih (Vlaj, 1998: 14-15).

Bistvo samouprave »obstoji v tem, da se neki krog poslov opravlja po ljudeh iste organizacije, ki je na teh poslih neposredno zainteresirana, ne pa od centralne vlade ali od le-tej podrejene uprave« (Pitamic, 1996: 396).

Lokalna samouprava pri nas pomeni pravico lokalnih skupnosti (občin in širših lokalnih skupnosti), da v svoji pristojnosti urejajo in opravljajo javne zadeve. Le-te se nanašajo na življenje in delo prebivalcev na njihovem območju (Vlaj, 1998: 15). Torej pojem lokalna samouprava pomeni več kot lokalna skupnost; pomeni lokalno skupnost, ki ima status lokalne samouprave. Lokalna skupnost je le nosilec lokalne samouprave, samouprava pa je pravno-sistemska institucija, ki opredeljuje položaj lokalne skupnosti (Šmidovnik, 1995:27). Lokalna skupnost predstavlja tako le okvir (teritorij, eno ali več združenih naselij) lokalni samoupravi in šele z vzpostavitvijo lokalne samouprave lahko lokalna skupnost tvorno izrazi in uresniči svoje interese.

Lokalna samouprava predstavlja način upravljanja skupnih družbenih zadev. Hkrati je lokalna samouprava bistveni element, da prebivalci lokalne skupnosti sami volijo svoje predstavnike oziroma organe. Prav tako ima z državnimi predpisi opredeljen pravni status, ki vključuje tudi lastnosti osebe javnega prava. Ima takšne pristojnosti, da se lahko z njimi dejansko vpliva na življenje in razvoj v njej (Grafenauer; 2001: 38).

Pet konstitutivnih elementov lokalne samouprave:

1. **teritorialni element:** enote lokalne samouprave so oblikovane na nekem ozemlju;

2. **funkcionalni element:** lokalna skupnost je priznana področje njihovih lastnih nalog;
3. **organizacijski element:** lokalno skupnost opravljajo same, z lastno odgovornostjo na posreden/neposreden način;
4. **materialno-finančni element:** lokalna skupnost mora imeti lastna materialna in finančna sredstva;
5. **pravni element:** lokalna skupnost so pravne osebe.

Na področju lokalne samouprave je bil v 20. stoletju narejen ogromen napredek. Lokalna samouprava je postala pokazatelj demokratičnosti posameznega sistema, hkrati pa je prispevala tudi k stabilnosti in varnosti v Evropi (Vlaj, 2002: 67).

3.2. Lokalna skupnost

Tudi za lokalno skupnost velja, da toliko kot je avtorjev, toliko je opredelitev pojma lokalna skupnost. Lokalna skupnost ni pravni pojem, ampak je družbeni pojav, ki obstaja neodvisno od naše normativne volje. Lokalna skupnost obstaja ne glede na to, ali ji država prizna kak pravni status ali pa ne (Šmidovnik, 1995: 18).

Izhodišče za oblikovanje nove lokalne samouprave so lokalne skupnosti. Lokalna skupnost nastane kot posledica uresničevanja določenih skupnih interesov ljudi, ki bivajo skupaj na tem območju. Iz sociološkega vidika pa so lokalne skupnosti družbene skupine, ki so se izoblikovale zaradi dolgotrajnih družbenih procesov na določenem geografskem prostoru. Kljub temu, da so bolj ali manj samostojne, so nujno navezane na določeno ožje območje, kjer ljudje prebivajo in se povezujejo z drugimi ljudmi, da bi tako zadovoljili skupne potrebe. Torej ima lokalna skupnost ugotovljive meje, središče, je dolgotrajna in multifunkcionalna (Vlaj, 2001: 74).

Da o lokalni skupnosti sploh lahko govorimo, morajo obstajati bistveni elementi: **določeno ozemlje oziroma teritorij:** za lokalno skupnost je ena ključnih sestavin povezanost ljudi na določenem *geografskem prostoru*. Lokalna skupnost ima svojo ozemeljsko razsežnost, ki je zelo različna. Skupnost lahko obstaja na zelo majhnem ali zelo velikem prostoru; **ljudje oziroma prebivalci:** gre za ljudi, ki prebivajo na tem ozemlju, v skupnost pa jih povezujejo potrebe; **potrebe:** potrebe se razlikujejo na podeželju in v mestu; v obeh primerih so **za**

zadovoljevanje teh potreb potrebne določene **dejavnosti**, izvajanje le-teh pa je pogoj za nastanek določene organizacijske strukture. Ta nastane neodvisno od njene institucionalizacije, torej neodvisno od tega ali jo država prizna ali ne. Peti in hkrati zadnji element je **zavest ljudi, da pripadajo lokalni skupnosti** (Vlaj, 1998: 17-18).

Vsi ti elementi veljajo za vse teritorialne skupnosti: lokalno, nacionalno in nadnacionalno, zato sami po sebi ne povedo veliko. Povedo nam le to, da se vsak od opisanih elementov pojavlja v neizmerni raznolikosti po obsegu, vsebini in obliki. Za izhodišče moramo zato postaviti tisto teritorialno družbeno skupnost, kjer na najnižji ravni nastajajo določene skupne potrebe prebivalstva, ki jih je mogoče reševati le na skupen način. Pri lokalni skupnosti imamo tako opravka z najožjo teritorialno oziroma elementarno skupnostjo ljudi (Šmidovnik, 1995: 18).

3.3. Občina – temeljna lokalna samoupravna skupnost

Podobno kot za lokalno skupnost velja tudi za občino, da to ni umetna tvorba, ampak je dejanski družbeni pojav, ki je nastal skozi dolgo zgodovinsko obdobje. »Gre skratka za naravni tip lokalne samoupravne skupnosti, ki se je razvil iz 'gole' lokalne skupnosti in si med razvojem pridobil določen pravni položaj v širši državni skupnosti.« (Šmidovnik, 1994b: 14).

Začetki občine segajo v srednjeveška mesta oziroma od 12. stoletja naprej, ko so mesta dobila mestne pravice.

Po padcu prosvetljenega absolutizma, v začetku 19. stoletja, pride do ponovnega vzpostavljanja lokalne samouprave na idejah državne decentralizacije ter na podlagi enotnega državnega načrta. Šele od tukaj naprej lahko v Evropi govorimo o pravno institucionaliziranih občinah (Šmidovnik, 1995: 64).

»Občina je samoupravna lokalna skupnost.« Je temeljna institucija lokalne samouprave, kar pomeni:

- da je najvažnejši tip lokalne samouprave,
- da je oblikovana v okviru naravne zgodovinsko nastale lokalne skupnosti,
- da ima položaj samoupravnosti (Šmidovnik, 1995: 63).

Občina predstavlja območje mesta, naselja ali več s skupnimi interesi povezanih naselij, v katerem nastajajo prvine potrebe ljudi, katere je potrebno zadovoljevati skupno kot lokalne zadeve javnega pomena. Občine se razlikujejo med seboj po teritorialnem obsegu, po številu prebivalstva, po potrebah in po dejavnostih, ki so potrebne za njihovo izvajanje (Šmidovnik, 1994: 19).

Razlikujemo dva tipa sodobne občine:

- a) **majhna občina** – v večini držav je sodobna občina majhna občina. Majhna je tako po prebivalstvu kot tudi po velikosti. Gre za klasični tip občine, oblikovane po načelu: eno naselje je ena občina (na primer Francija).
- b) **velika občina** – je velika tako po številu prebivalstva kot tudi po velikosti (na primer Velika Britanija, Benelux) (Šmidovnik, 1995: 65).

Tako majhne kot tudi velike občine imajo svoje slabosti in prednosti. Ali drugače rečeno, kar so za eno prednosti, so za drugo slabosti. Ključne slabosti majhnih občin so pomanjkanje strokovnega kadra in potrebnih finančnih sredstev, ni mogoče organizirati in racionalno opravljati sodobnih javnih služb. Tako država zahtevnejše naloge javnega pomena nalaga višjim teritorialnim skupnostim, s tem pa se krepi centralizem. Vendar tudi velike občine niso »absolutne«. Velike občine so umetne tvorbe, ki nastanejo s prisilno združitvijo malih občin. Druga pomanjkljivost je ta, da se izgublja stik med posameznikom in občinsko skupnostjo, prav tako pa je pomanjkanje občutka pripadnosti in solidarnosti. Občinske zadeve tako postanejo oddaljene, nepregledne in nerazumljive (Šmidovnik, 1995: 68-69).

S. Humes in E. Harloff kot možno rešitev predlagata srednjo občino in pravita: »Občine morajo biti dovolj velike, da imajo lahko ustrezno osebje in druge pogoje, vendar pa morajo biti tudi dovolj majhne, da bi lahko ohranile atmosfero skupnosti, v kateri lahko vsak posameznik občuti, da ima možnost uspešno vplivati na politiko te skupnosti.« (Šmidovnik, 1995: 69).

Po Vavpetiču je občina ljudstvu najbolj približana teritorialna enota, ki se mora ukvarjati s tistimi splošnimi vprašanji in z vsemi tistimi nalogami, ki zadevajo vsakodnevno sožitje med ljudmi (Šmidovnik, 1995: 65).

Da se občina lahko spopada z različnimi vprašanji in nalogami, ji morajo biti dodeljene določene pristojnosti. Sodobne občine imajo tako tri vrste pristojnosti:

1. izvorne pristojnosti – gre za naloge, ki si jih občine same določajo v okviru svoje ustavne avtonomije in s svojimi akti. To so vse tiste zadeve, ki so pretežno usmerjene v določanje oziroma zagotovitev normalnih življenjskih pogojev;
2. naloge, ki jih država prenese v izvirno občinsko pristojnost – gre za določene naloge, ki jih občini določi država, občina pa tudi te določene naloge ureja in izvaja v svoji lastni pristojnosti kot svoje naloge;
3. prenesene državne pristojnosti – te naloge opravljajo občinski organi po posebnem režimu nadzora s strani pristojnih državnih organov. Za izvajanje teh nalog pa mora država občinam zagotoviti potrebna sredstva (Šmidovnik, 1995: 73-74).

3.4. Širše samoupravne lokalne skupnosti

Po naši ustavi in zakonu širše samoupravne lokalne skupnosti niso predpisane kot obvezne, ustanovljene z zakonom. Ustava in zakon predvidevata le možnost povezovanja občin v širše samoupravne lokalne skupnosti. Tako imamo pri nas enostopenjsko lokalno samoupravo, in sicer z možnostjo nastanka širših samoupravnih lokalnih skupnosti (Grafenauer, 2000: 432).

V Evropi pa ni tako: dvonivojska lokalna samouprava je pravilo. V večini evropskih držav imajo v tem vmesnem prostoru samoupravne lokalne skupnosti na drugi ravni lokalne samouprave, kot so: nemški okraji, francoski departmaji, britanske grofije... Te skupnosti označimo pri nas kot širše samoupravne lokalne skupnosti. Gre za skupnosti, ki delujejo na širšem teritorialnem območju, ki obsega večje število občin ter je širša zemljepisna zaokrožena celota s povezano družbeno in gospodarsko problematiko (Šmidovnik, 2002: 55).

Tudi v osnutku Evropske listine regionalne samouprave je poudarjeno, da so regije eden od temeljev demokratičnih držav, bistveni sestavni del države in primerna raven oblasti za učinkovito uresničevanje subsidiarnosti¹ (Vlaj, 2001: 97). Vlaj meni, da gre pri regiji za

---

¹ Načelo subsidiarnosti nenehno išče ravnovesje med svobodo posameznika in različnimi oblastmi, med njimi pa daje prednost temeljnemu ravnanju pred višjimi ravnmi oblasti. Načelo subsidiarnosti je potrebno upoštevati pri razmejevanju nalog, kjer občina opravlja vse naloge, za katere je zmožna in usposobljena. To je tudi tako imenovano načelo splošne pristojnosti občine za vse javne zadeve, razen tistih, ki so po ustavi in zakonih v pristojnostih drugih oblasti (Vlaj; 35-37).

vmesni prostor med državo in občinami, v tem prostoru pa se pojavljajo različne potrebe, kot so gradnja in vzdrževanje lokalnih cest regionalnega pomena, oskrba z vodo in energijo... Le-te potrebe je potrebno upoštevati in zadovoljevati. Prav tako se v tem prostoru kopičijo problemi, ki so razmejeni med interesi države na eni in interesi lokalnega pomena na drugi strani (Šmidovnik, 1991: 874).

Širše samoupravne lokalne skupnosti nastanejo s povezovanjem občin v pokrajine in druge oblike teh skupnosti. Te skupnosti opravljajo naloge, ki so, gledano z ravni države, lokalnega pomena, gledano z občinske ravni pa presegajo zmogljivosti občin in se zaradi tehničnih, organizacijskih ali finančnih razlogov lahko racionalno opravljajo le na širšem teritorialnem območju (Šmidovnik, 2002: 55).

Druga raven oziroma širša samoupravna skupnost tako opravlja naloge, ki presegajo zmogljivost manjših občin, prav tako pa država nanjo prenaša določene svoje naloge in s tem krepí policentrični kulturni, gospodarski in drugi razvoj posameznih delov države (Vlaj, 1998: 318). Iz gledišča Evrope velja, da so dežele, ki nimajo razvite te ravni lokalne samouprave, prikrajšane za določen kreativni element, ki ga predstavljajo širše lokalne samoupravne skupnosti s prikazano posredniško vlogo med državo in občinami. Odsotnost druge ravni pomeni centralizacijo sistema², to pa ima v Evropi negativen prizvok (Šmidovnik, 2002: 56).

3.5. Lokalna oblast

Lokalno oblast sestavljajo organi odločanja v lokalni skupnosti. Gre za tiste organe, s pomočjo katerih lokalne skupnosti odločajo v zvezi z opravljanjem svojih nalog.

Potrebe, ki se zadovoljujejo v lokalni skupnosti so preveč raznovrstne in zapletene, da bi o njih odločali vsi občani, zato je sprejemanje vseh ali večine odločitev, ki se tičejo lokalne samouprave, zaupano različnim organom lokalne samouprave. Vendar ustava ne določa ničesar o občinskih organih, ampak to področje prepušča zakonu. Struktura ter njihova

---

² Ker imamo v Sloveniji le majhne občine in ne dvonivojske lokalne samouprave, pogojujejo način upravljanja Slovenije po zamislih centralistov. Vse pomembnejše odločitve in vse pomembnejše dejavnosti se morajo zaradi praviloma majhnih občin nujno opravljati v centru države, saj občine niso sposobne za izvajanje zahtevnejših nalog, prav tako morajo finančni tokovi teči prek centralističnega finančnega instrumentarija. Centralistično so urejeni po ustavi tudi odnosi lokalnih skupnosti z državo. Občina opravlja le lokalne zadeve, le-te pa so po določbi prvega odstavka 140. člena ustave stvari, »ki zadevajo samo prebivalce občine«.

medsebojna razmerja, kot so določena z zakonom o lokalni samoupravi, pa se zgledujejo po sodobnih evropskih ureditvah. Tako zakon določa, da so organi občine občinski svet, župan in nadzorni odbor (Vlaj, 2001b: 47-49).

Občinski svet

Občinski svet je predstavniško telo občine in hkrati najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Izvolijo ga prebivalci občine na neposrednih volitvah za mandatno dobo štirih let. Občinski svet opravlja štiri glavne funkcije:

1. **urejevalna funkcija:** občinski svet sprejema statut občine, odloke in druge občinske akte, prostorske in druge plane razvoja, proračun in zaključni račun;
2. **volilna funkcija:** občinski svet voli oziroma imenuje različne občinske funkcionarje in jih tudi razrešuje;
3. **nadzorna funkcija:** v okviru te funkcije občinski svet nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede uresničevanja odločitev občinskega sveta;
4. **funkcija odločanja o konkretnih zadevah:** občinski svet odloča zlasti o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja.

Delo občinskega sveta vodi župan, vendar ima občinski svet tudi svoja delovna telesa, katerih naloga je obravnavanje zadev iz pristojnosti občinskega sveta in dajanje svojega mnenja ter predlogov.

Odločitve sprejema občinski svet na svoji seji z večino glasov opredeljenih navzočih članov, sklep pa je veljaven, če je na seji navzoča večina članov (Vlaj, 2001: 49-51).

Župan

Župan vodi občinsko upravo ter predstavlja in zastopa občino kot pravno osebo. Hkrati je tudi varuh zakonitosti delovanja občinske samouprave. Župan je izvoljen na neposrednih volitvah po večinskem dvokrožnem sistemu za mandatno dobo štirih let. Županu lahko pri njegovem delu pomaga eden ali več podžupanov, imenovanih s strani občinskega sveta, vendar na predhodni predlog župana. Poleg že omenjenih, ima župan še druge funkcije:

- skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta,
- predlaga številne odločitve občinskemu svetu,

- nadzoruje zakonitost delovanja občinskega sveta,
- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna občine,
- skrbi za objavo statuta ter drugih splošnih aktov občine in v tej zvezi tudi za njihovo ustavnost in zakonitost (Vlaj, 2001: 53-54).

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je najvišji organ nadzora javne porabe v občini, saj nadzoruje finančno poslovanje občine. Nadzira zlasti razpolaganje s premoženjem občine, namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev in finančno poslovanje porabnikov občinskega proračuna. Delo nadzornega odbora je javno, člani pa opravljajo svoje naloge nepoklicno, po predhodnem imenovanju občinskega sveta. Smisel nadzora je ugotoviti, ali pristojni organi, organizacije in pooblašcene osebe spoštujejo zakone in druge predpise pri poslovanju z občinskimi javnim premoženjem in drugimi javnimi sredstvi (Juvan Gotovac, 1999: 50).

4. PREDSTAVITEV OBČINE ROGATEC

»Nekdaj je imel Rogatec mestna vrata, ki so ga varovala pred nevarnostmi in vsiljivci. Danes je to kraj ljudi odprtih src za vse, ki vanj vstopajo s prijaznimi nameni« (Mikolič v Otorepec, 1996:5).

Naselje Rogatec se prvič omenja leta 1130, kot trg leta 1283, leta 1344 in v 15. stoletju pa večkrat celo kot mesto. Rogatec leži v severovzhodnem delu Zgornjesotelskega gričevja, na vznožju Tržišča, kjer stoji zaselek Trške Gorce. Starejši del kraja leži v tesni dolini potoka Draganje, ki se tukaj izliva v mejno reko Sotlo. Novejši del naselja pa se širi ob cesti in železniški progi iz Celja, ki sta speljani ob Sotli in se nadaljujeta v Krapino ter pri Dobovcu pri Rogatcu prečkata državno mejo s Hrvaško. V Rogatcu je na Sotli meddržavni mejni prehod.

Kljub majhnosti lahko v Rogatcu najdemo vrsto zanimivosti. Srednjeveški trg je varoval Stari grad, kasneje pa še grad Strmol. Danes je ohranjen le slednji z gozdnim parkom, ki je eden redkih tovrstnih parkov pri nas in zato pomemben spomenik oblikovane narave. V Rogatcu najdemo tudi etnografski muzej na prostem. V naselju sta prav tako dve cerkvi. Župnijska cerkev sv. Jerneja je stala že v romanski dobi, sedanja pa je bila na njenem mestu sezidana v 18. stoletju. Na griču nad trgom je postavljena baročna cerkev sv. Hijacinte (Kladnik, 1995:330).

Leta 1995 se je naselje Rogatec z ostalimi osmimi naselji (Brezovec pri Rogatcu, Dobovec pri Rogatcu, Donačka Gora, Log, Sveti Jurij, Trlično in Žahenberg) »povezalo« v samoupravno lokalno skupnost ustanovljeno z zakonom, torej v občino Rogatec. Površina občine meri 40 km². Gre za majhno občino v kateri prebiva 3232 prebivalcev. Za datum občinskega praznika šteje prva sobota v septembru. Občina ima svoj sedež na naslovu Občina Rogatec, Ceste 11, 3252 Rogatec, pristojna upravna enota pa je Šmarje pri Jelšah. Statut Občine Rogatec³ v splošnih določbah določa, da so na območju občine ustanovljeni tudi ožji deli: Krajevna skupnost Dobovec, Krajevna skupnost Donačka Gora in Krajevna skupnost Rogatec.⁴ Občina Rogatec samostojno ureja in opravlja javne zadeve lokalnega pomena, ki

³ Uradni list RS, št. 35/1999 z dne 13. 5. 1999.

⁴ 2. člen.

zadevajo prebivalce občine ter naloge iz državne pristojnosti, ki so nanjo prenesene z zakonom.⁵ V pomoč pri tem ji je občinska uprava.

Organiziranost občinske uprave je na eni strani odvisna od pristojnosti občine, še bolj pa od njenega obsega in sposobnosti organizirati in financirati upravo. Delovno področje občinske uprave občine Rogatec in delovna področja notranjih organizacijskih enot so določena z Odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Rogatec. Notranjo organizacijo in delovno področje občinske uprave določi občinski svet na predlog župana z odlokom.⁶ Župan prav tako določi sistematizacijo delovnih mest v občinski upravi.⁷ Občinska uprava opravlja upravne, strokovne, organizacijsko-tehnične, administrativne in druge naloge v okviru pravic in dolžnosti občine na delovnih področjih, določenih z zakoni, statutom občine, drugimi splošnimi akti in z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Rogatec.⁸ Pri opravljanju svojih nalog občinska uprava sodeluje z občinskimi upravami drugih občin, nosilci javnih pooblastil, državnimi organi, zavodi, podjetji...

Občinsko upravo Občine Rogatec predstavlja šest zaposlenih. Občinsko upravo sestavljata **urad župana** in **občinski urad**,⁹ v okviru katerega se ustanovijo oddelki za izvajanje določenih nalog uprave. **Urad župana** vodi župan.¹⁰ Župan občine Rogatec je gospod Martin Mikolič, dipl. inž. V okviru urada župana je organizirana tudi pravna služba, ki opravlja splošne pravne naloge za župana, občinski svet in občinsko upravo, sodeluje z oddelki pri pripravi pravnih aktov in drugih pravnih zadev občinske uprave, organizira izvensodno poravnavo sporov, opravlja kadrovske zadeve ter druge splošne pravne naloge občine.¹¹ **Občinski urad** vodi tajnik, ki je za izvajanje občinskih predpisov in odločitev občinskega sveta ter za pravilno in zakonito delovanje občinskega urada, odgovoren županu.¹² Tajnik občine Rogatec je gospod Pavel Strajn. V okviru občinskega urada sta ustanovljena dva oddelka:

1. oddelek za družbene dejavnosti in finance,
2. oddelek za gospodarstvo, okolje in prostor.

---

⁵ 3. člen.

⁶ 47. člen.

⁷ Drugi odstavek 47. člena.

⁸ Uradni list RS, št. 40/1997 z dne 4. 7. 1997.

⁹ 2. člen.

¹⁰ 3. člen.

¹¹ Drugi odstavek 3. člena.

¹² 4. člen.

Naloge oddelka za družbene dejavnosti so:

- priprava in uresničevanje aktov občine v zvezi z ustanoviteljstvom javnih zavodov na področju zdravstva, šolstva, otroškega varstva, kulture in socialnega skrbstva;
- zagotavljanje sredstev za vzgojno-varstvene ustanove;
- organizacija mreže zdravstvene službe, lekarniške dejavnosti in mrliške ogledne službe;
- skrb za programsko usklajevanje in financiranje varovanja naravne in kulturne dediščine;
- pospešuje šport in rekreacijo;
- priprava občinskega proračuna in zaključnega računa proračuna;
- opravljanje računovodstva in knjigovodstva;
- opravljanje finančnega in blagajniškega poslovanja.¹³

Oddelek za gospodarstvo, okolje in prostor opravlja naslednje upravne naloge:

a) s področja gospodarstva:

- upravlja občinsko premoženje;
- vodenje upravnih postopkov, ki se nanašajo na področje gospodarskih dejavnosti;
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine;
- izdelava in vodenje registra premoženja občine;
- opravlja naloge na področju kmetijstva in opravlja druge naloge iz občinske pristojnosti na področju gospodarstva.¹⁴

b) s področja okolja in prostora:

- ureja in skrbi za razvoj in delovanje lokalnih javnih služb;
- opravlja naloge potrebne za gradnjo komunalnih objektov in naprav;
- oblikuje razpisne pogoje za pridobivanje ponudb;
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;

---

¹³ 5. člen.

¹⁴ Prvi odstavek 6. člena.

- pripravlja programe varstva okolja in opravlja druge naloge iz občinske pristojnosti na področju okolja in prostora.¹⁵

Na podlagi Odloka o dopolnitvi odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave¹⁶ je v okviru občinske uprave ustanovljen tudi režijski obrat za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb za:

- oskrbo končnih porabnikov z zemeljskim plinom po javnem plinovodnem omrežju;
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči;
- razvoj, načrtovanje in pospeševanje oskrbe s plinom;
- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor in okolje, če ti zadevajo infrastrukturne objekte in naprave oskrbe z zemeljskim plinom;
- pridobivanje, prodajo, menjavo zemljišč za gradnjo ter ostale naloge.¹⁷

Občino predstavlja in zastopa župan.¹⁸ Poleg njega sta organa občine še občinski svet in nadzorni odbor. Občina ima tudi volilno komisijo kot samostojni občinski organ, ki skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.¹⁹

Župana volijo državljani, ki imajo v občini stalno prebivališče. Volijo ga na neposrednih in tajnih volitvah po večinskem dvokrožnem sistemu.²⁰ Izvoljen je za mandatno dobo štirih let. Že drugič zapored je bil na volitvah (10.11. 2002) za župana izvoljen Martin Mikolič, dipl.inž. Celotno območje občine Rogatec je bila ena volilna enota. Skupno število volivcev z območja občine je bilo 2573. Glasovalo je 1754 volivcev oziroma 68,17 % volivcev. Po pošti je glasoval le en volivec. Neveljavnih je bilo 19 glasovnic, ker so bile prazne oziroma je bilo obkroženih več kandidatov ali pa ni bilo mogoče ugotoviti volje volivcev. Volivci so se lahko odločili med tremi kandidati. Najmanj glasov (75 glasov oziroma 4,32 % vseh glasov) je dobil Karlo Šmit, ki je na volitvah nastopil kot samostojni kandidat. Drugi kandidat, Milan Butolen

---

¹⁵ Drugi odstavek 6. člena.

¹⁶ Uradni list RS, št. 37/1998 z dne 15. 5. 1998.

¹⁷ Členi 5. a – 5. d.

¹⁸ Uradni list RS, št. 35/1999 z dne 13. 5. 1999.

¹⁹ 10. člen.

²⁰ 29. člen.

(za kandidata za župana sta ga predlagali Liberalna demokracija Slovenije in Demokratična stranka upokojencev Slovenije), je dobil 214 glasov, kar znaša 12,33 % vseh glasov. Kar 1446 glasov oziroma 83,34 % vseh glasov je dobil sedanji župan Martin Mikolič, ki je strankarsko neopredeljen. Za kandidata za župana občine Rogatec ga je predlagala Nova Slovenija, podprli pa sta ga tudi Slovenska ljudska stranka in Socialdemokratska stranka Slovenije.

Najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine je občinski svet. Izvoljen je po proporcionalnem volilnem sistemu. Občinski svet šteje dvanajst članov, ki se volijo za štiri leta.²¹ Volitve v občinski svet ureja Odlok o določitvi števila volilnih enot, območja volilnih enot in števila članov, ki se volijo v posamezni volilni enoti za volitve članov Občinskega sveta občine Rogatec.²² Na volitvah 10.11. 2002 za člane občinskega sveta sta bili ustanovljeni dve volilni enoti. Prva volilna enota je obsegala območje KS²³ Rogatec z naselji Rogatec in Brezovec. V prvi volilni enoti se je volilo šest članov sveta. Druga volilna enota je obsegala območje KS Donačka Gora z naselji Donačka Gora, Žahenberc, Tlake in Sveti Jurij ter KS Dobovec z naselji Dobovec, Log in Trlično. Tudi v drugi volilni enoti se je volilo šest članov sveta.

Skupni rezultati glasovanja za občinski svet v občini Rogatec so prikazani v tabeli 1.

---

²¹ 14. člen.

²² Uradni list RS, št. 69/2002 z dne 2. 8. 2002.

²³ KS je krajše za krajevno skupnost.

Tabela 1: Rezultati glasovanja za občinski svet (skupno) v občini

IME LISTE	ŠTEVILO GLASOV	% GLASOV
1. NOVA SLOVENIJA	323	19,8 %
2. LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	256	15,7 %
3. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	221	13,5 %
4. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ROGATEC	213	13,1 %
5. ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	211	12,9 %
6. DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	140	8,6 %
7. SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE	118	7,2 %
8. VRNIMO ROGATCU STARI SIJAJ	66	4,0 %
9. POTOČNIK AVGUST	52	3,2 %
10. STRANKA SLOVENSKEGA NARODA	31	1,9 %

Na območju prve volilne enote je bilo v volilni imenik vpisanih 1339 volivcev. Glasovalo je (vključno s pošto) 955 volivcev. Po pošti je glasoval en volivec. Skupaj neveljavnih glasovnic je bilo 68, ker so bile prazne oziroma je bilo obkroženih več kandidatov ali pa ni bilo mogoče ugotoviti volje volivcev. V prvi volilni enoti se je volilo 6 članov sveta. Posamezne liste kandidatov so dobile naslednje število glasov:

1. STRANKA SLOVENSKEGA NARODA	31 glasov
2. DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	83 glasov
3. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	86 glasov
4. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ROGATEC	122 glasov
5. VRNIMO ROGATCU STARI SIJAJ	66 glasov
6. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA	151 glasov
7. ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	140 glasov
8. LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	156 glasov
9. SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE	52 glasov

Iz tabele 2 je razvidno koliko mandatov so dobile posamezne liste kandidatov in kdo so bili izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v prvi volilni enoti.

Tabela 2: Podeljeni mandati in izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v prvi volilni enoti

LISTE KANDIDATOV	ŠTEVILO MANDATOV	IZVOLJENI KANDIDATI
1. STRANKA SLOVENSKEGA NARODA	0 mandatov	/
2. DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	1 mandat	Gabrijel Pust
3. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	1 mandat	Franc Žerak
4. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ROGATEC	1 mandat	Velimir Novak
5. VRNIMO ROGATCU STARI SIJAJ	0 mandatov	/
6. NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKA LJUDSKA STR.	1 mandat	Anton Roškar
7. ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	1 mandat	Fredi Ferčec
8. LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	1 mandat	Romana Prevolšek

Na območju druge volilne enote je bilo v volilni imenik vpisanih 1234 volivcev. Glasovalo je 799 volivcev. Neveljavnih je bilo 55 glasovnic, ker so bile prazne oziroma je bilo obkroženih več kandidatov ali pa ni bilo mogoče ugotoviti volje volivcev. V drugi volilni enoti, ki obsega območje naselja Dobovec, Log, Trlično, Donačka Gora, Sveti Jurij, Žahenberg in Tlake se je prav tako volilo 6 članov sveta. Posamezne liste kandidatov so dobile naslednje število glasov:

1. DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	57 glasov
2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	135 glasov
3. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ROGATEC	91 glasov
4. AVGUST POTOČNIK	52 glasov
5. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA	172 glasov
6. ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	71 glasov

7. LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	100 glasov
8. SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE	66 glasov

Iz tabele 3 je razvidno koliko mandatov so dobile posamezne liste kandidatov in kdo so bili izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v drugi volilni enoti.

Tabela 3: Podeljeni mandati in izvoljeni kandidati za člane občinskega sveta v drugi volilni enoti

LISTE KANDIDATOV	ŠTEVILO MANDATOV	IZVOLJENI KANDIDATI
1. DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	0 mandatov	/
2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	1 mandat	Zvonka Ozvaldič
3. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ROGATEC	1 mandat	Elizabeta Vreš
4. AVGUST POTOČNIK	0 mandatov	/
5. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKA LJUDSKA STR.	2 mandata	Terezija Vrtnik Jože Polajžer
6. ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	0 mandatov	/
7. LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	1 mandat	Anton Poharc
8. SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE	1 mandat	Leopold Šturbej

Po Statutu Občine Rogatec je nadzorni odbor občine najvišji organ nadzora javne porabe v občini.²⁴ Nadzorni odbor ima 3 člane. Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov.²⁵ Sedanji člani nadzornega odbora so:

1. Darko Kitak,
2. Ivica Krklec,
3. Metka Vodušek.

²⁴ 38. člen

²⁵ 39. člen.

5. EMPIRIČNI PODATKI Z RAZPRAVO

Anketo o lokalni samoupravi sem opravila v občini Rogatec, ki ima 3232 prebivalcev. V anketi je sodelovalo sto anketirancev, ki so odgovarjali na štirinajst vprašanj, tako zaprtega kot tudi odprtega tipa. Najprej bom predstavila povsem splošne podatke o anketirancih, kot so spol, starost, status aktivnosti, ki jih bom kasneje uporabila pri analizi posameznih vprašanj, in sicer kot neodvisne spremenljivke.

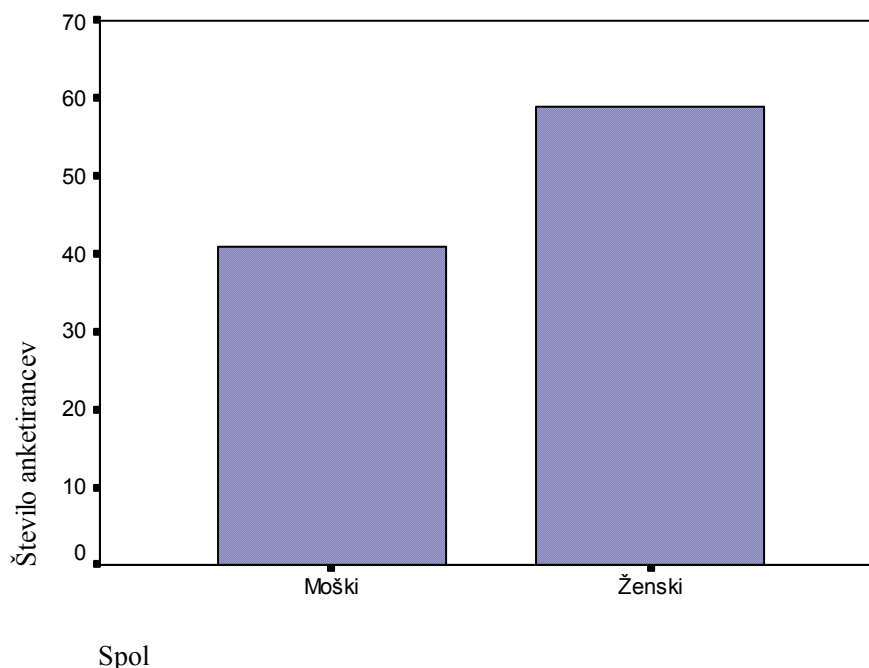
5.1. Spol

Izmed sto anketiranih, ki so sodelovali v anketi, je bilo 41 moških, kar znaša 41 % in 59 žensk oziroma 59 % (tabela 4).

Tabela 4: Spol anketirancev

SPOL	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Moški	41	41 %
Ženski	59	59 %
SKUPAJ:	100	100 %

Graf 1: Število anketirancev po spolu

5.2. Starost

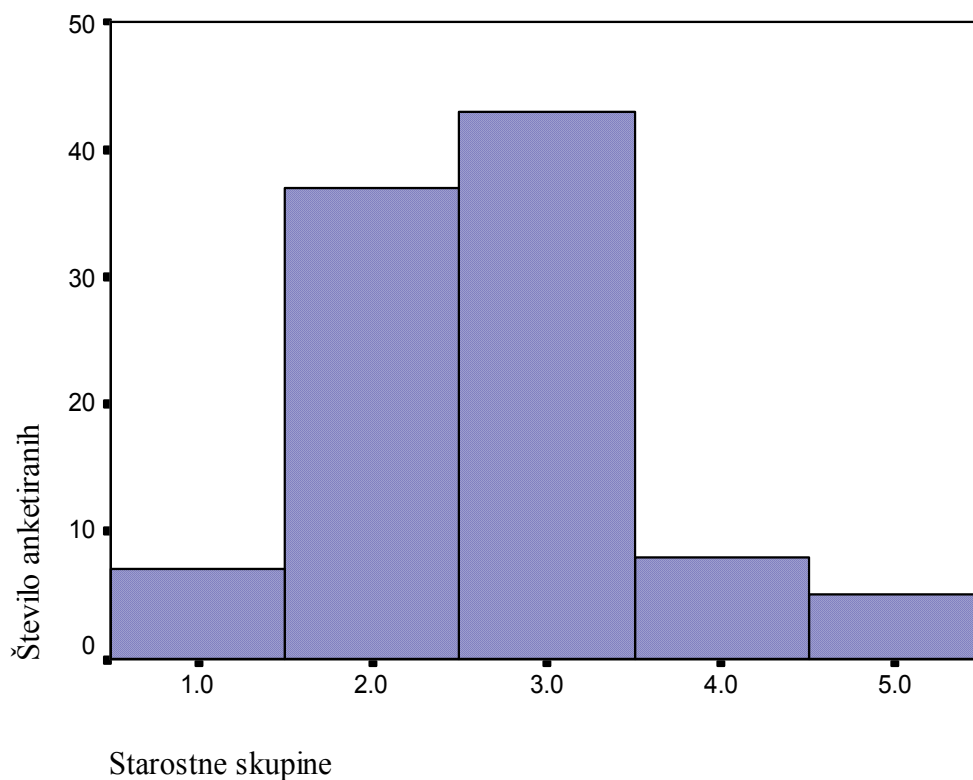
Tabela 5: Starost anketirancev

STAROSTNE SKUPINE	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Od 18 – 27 let	7	7 %
Od 28 – 37 let	37	37 %
Od 38 – 47 let	43	43 %
Od 48 – 57 let	8	8 %
Nad 57 let	5	5 %
SKUPAJ:	100	100 %

Tabela 5 nam prikazuje, da največ občanov Rogatca, ki so sodelovali v anketi, pripada starostni skupini od 38 do 47 let (43 občanov oziroma 43 %). Takoj za to starostno skupino sledi starostna skupina od 28 do 37 let, za katero se je opredelilo 37 občanov, kar znaša 37 %. Ostalim starostnim skupinam pripada le nekaj anketiranih občanov, in sicer jih osem pripada starostni skupini od 48 do 57 let, sedem jih pripada starostni skupini od 18 do 27 let in le pet anketirancev je bilo takih, ki so bili starejši od 57 let. Grafično navedene podatke ponazarja graf 2.

Grafično navedene podatke ponazarja graf 2. Prvi stolpec (1.0) je starostna skupina od 18 do 27 let, drugi stolpec (2.0) starostna skupina od 28 do 37 let, v tretji stolpec (3.0) sodijo anketiranci stari od 38 do 47 let, v četrtega (4.0) od 48 do 57 let in v petega (5.0) starejši občani nad 57 let.

Graf 2: Starost anketirancev

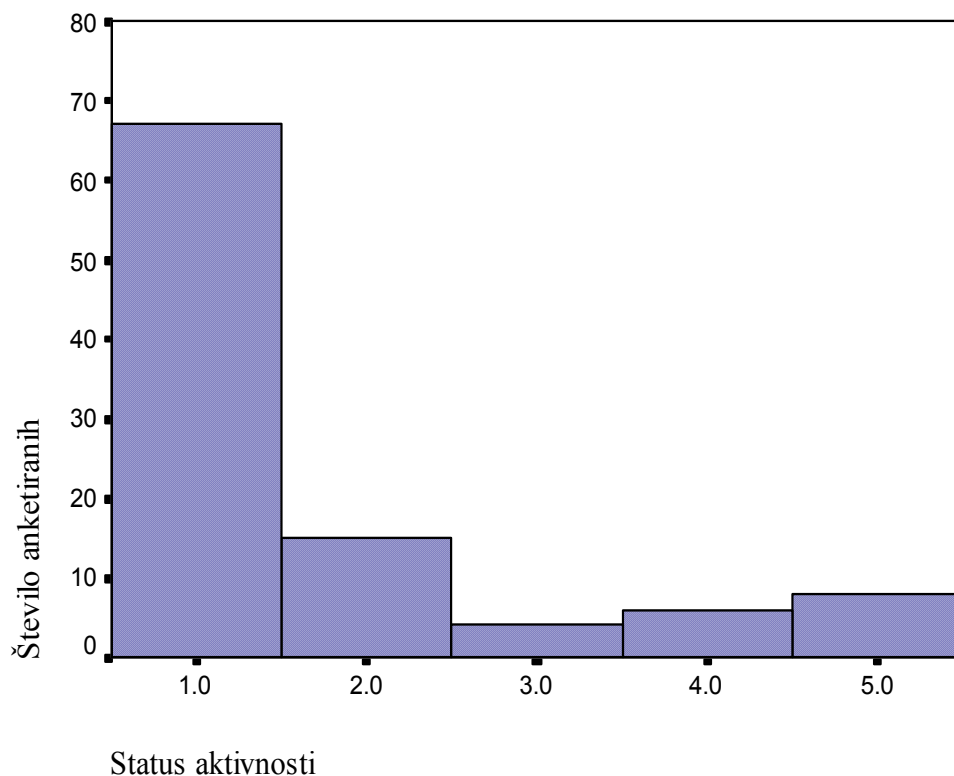
5.3. Status aktivnosti

Tabela 6: Status aktivnosti

STATUS AKTIVNOSTI	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Zaposlen, samozaposlen	67	67 %
Brezposeln	15	15 %
Dijak, študent	4	4 %
Kmetovalec(-ka)	6	6 %
Upokojenec(-ka)	8	8 %
SKUPAJ:	100	100 %

Podobno kot pri starostnih skupinah so tudi pri statusu aktivnosti anketiranci zelo neenakomerno porazdeljeni (graf 3, tabela 6). Največ je takih, ki so bili v času anketiranja zaposleni oziroma samozaposleni; teh je 67 oziroma 67 %. 15 anketirancev je brezposelnih, osem je upokojencev, šest kmetovalcev in štirje so dijaki oziroma študenti.

Graf 3: Status aktivnosti anketirancev

LEGENDA:

- 1.0: Zaposlen, samozaposlen
- 2.0: Brezposelni
- 3.0: Dijak, študent
- 4.0: Kmetovalec(-ka)
- 5.0: Upokojenec(-ka)

5.4. Pojem lokalne samouprave

Glede na to, da se moja diplomska naloga nanaša na lokalno samoupravo, se mi je zdelo primerno, da anketirance najprej vprašam, kaj njim sploh pomeni pojem lokalne samouprave. Odgovori, ki so mi jih posredovali anketiranci, so bili zelo raznoliki; nekateri so zelo natančno opredelili sam pojem lokalne samouprave:

- lokalna samouprava je samostojno upravljanje določenega ozemlja v okviru države, kar pomeni, da občanom pripada pravica samostojnega oblikovanja določenega ozemlja;
- lokalna samouprava je možnost upravljanja občanov določenega ozemlja v okviru svoje občine;

- lokalna samouprava je delovanje in odločanje v manjših skupnostih – občinah, krajevnih skupnostih;
- lokalna samouprava je možnost samostojnega odločanja prebivalcev nekega kraja o razvoju svojega kraja in boljšem življenju v njem;
- lokalna samouprava je večja možnost razvoja nekega kraja s pomočjo demokratičnega odločanja ljudi;
- lokalna samouprava je organizirano delovanje občinskega sveta in občinske uprave ter komisij, ki delujejo v občini na raznih področjih;
- lokalna samouprava je možnost upravljanja manjših enot v določenem prostoru. S tem je dana možnost, da vsaka občina posebej odloča o svojem razvoju, veliko pa je pomembno predvsem od župana, ali zna potrkati na prava vrata, da uresniči svoje ideje;
- lokalna samouprava pomeni uveljavljanje interesov občanov v družbenem življenju, kaj občani mislijo, da je za njih in njihov kraj bivanja najboljše;
- lokalna samouprava je »organizacija«, kjer se lahko na lokalni ravni uveljavljajo določeni interesi;
- lokalna samouprava je sodelovanje ljudi z županom, občinskim svetom in nadzornim odborom. Je reševanje vseh problemov v občini.

Veliko več pa je bilo takih, ki so malo manj natančno vedeli, kaj naj bi pojem pomenil:

- lokalna samouprava je upravljanje s svojim krajem;
- lokalna samouprava je pravica odločanja vseh ljudi neke skupnosti;
- lokalna samouprava je reševanje problemov na lokalni ravni;
- lokalna samouprava pomeni odločanje posameznikov na ožjem območju;
- lokalna samouprava je osveščenost in izboljšanje javnih interesov na nekem območju ter izboljšano življenje ljudi (ceste, vodovod, turistični izzivi, šole ter vsa infrastruktura);
- lokalno samoupravo predstavlja krog ljudi, ki naj bi deloval v korist vseh občanov. Več naj bi bilo aktivnosti na področju gospodarstva ter več strokovne in finančne pomoči na področju malega gospodarstva in kmetijstva;
- lokalna samouprava so predstavniki, kateri uveljavljajo potrebe občanov in jih tudi zastopajo;
- lokalna samouprava je vodenje kraja, občine na nekem področju;
- lokalna samouprava je reševanje problemov in interesov na občinski ravni;

- lokalna samouprava je samostojno odločanje prebivalcev nekega manjšega teritorija o bistvenem razvoju svojega območja;
- lokalna samouprava je demokratizacija življenja ljudi in upoštevanje mnenj prebivalstva;
- lokalna samouprava je skupnost ljudi, določenih za odločanje večine;
- lokalna samouprava je čim boljše sodelovanje krajanov z lokalno upravo na vseh področjih;
- lokalna samouprava je samostojno reševanje lokalnih zadev, predvsem urejanje prostora;
- lokalna samouprava je reševanje lokalnih problemov;
- lokalna samouprava je gonilna sila in glava kraja, ki ga predstavlja, ter razporeja finančne in druge dejavnosti v kraju;
- lokalna samouprava pomeni večji vpliv krajanov v svojem okolju;
- lokalna samouprava je soodločanje občanov v lokalni skupnosti;
- lokalna samouprava je razmišljanje, želje, potrebe krajanov določenega kraja;
- lokalna samouprava je to, da prebivalci sami zastopajo svoje cilje in postavljajo norme preko izvoljenega aparata.

Pojavili so se tudi posamezniki, ki so podali zelo kratke definicije lokalne samouprave, iz katerih bi bilo možno reči, da so s pojmom seznanjeni, vendar zelo »splošno«. Prav tako se je pojavilo nekaj (vendar ne veliko) anketirancev, ki so pojem narobe interpretirali in tako pokazali, da jim lokalna samouprava ne pomeni veliko. Vendar le-teh ni bilo veliko, tako da na same rezultate ankete o lokalni samoupravi niso posebej vplivali:

- lokalna samouprava je občina in občinski svet;
- lokalna samouprava je »nič«;
- lokalna samouprava pomeni pravico do svojega mnenja;
- lokalna samouprava je prvo politično in nato gospodarsko delovanje;
- lokalna samouprava so predstavniki občinstva;
- lokalna samouprava predstavlja pomoč učencem in ljudem, ki so ostali brez službe;
- lokalna samouprava je vodstvo odgovornih in sposobnih ljudi;
- lokalna samouprava je poslovanje sposobnih in hkrati odgovornih ljudi na delovnih položajih;
- lokalna samouprava je dobrobit enega okraja;
- lokalna samouprava je skupnost, občina;
- lokalna samouprava je kraj, v katerem živim;
- lokalna samouprava je uprava, kjer si človek lahko vse uredi;

- lokalna samouprava je delovanje občine in vsega, kar pod občino spada;
- lokalna samouprava je nekdo, ki odloča;
- lokalna samouprava je župan s svojimi svetniki;
- lokalna samouprava je upravljanje občine;
- lokalna samouprava je nekaj v zvezi z občino.

Sedaj, ko so opredeljene in predstavljene neodvisne spremenljivke ter skozi oči anketiranih predstavljen sam pojem lokalne samouprave, lahko pričnem z analizo konkretnih vprašanj.

5.5. Analiza konkretnih vprašanj

5.5.1. *Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov?*

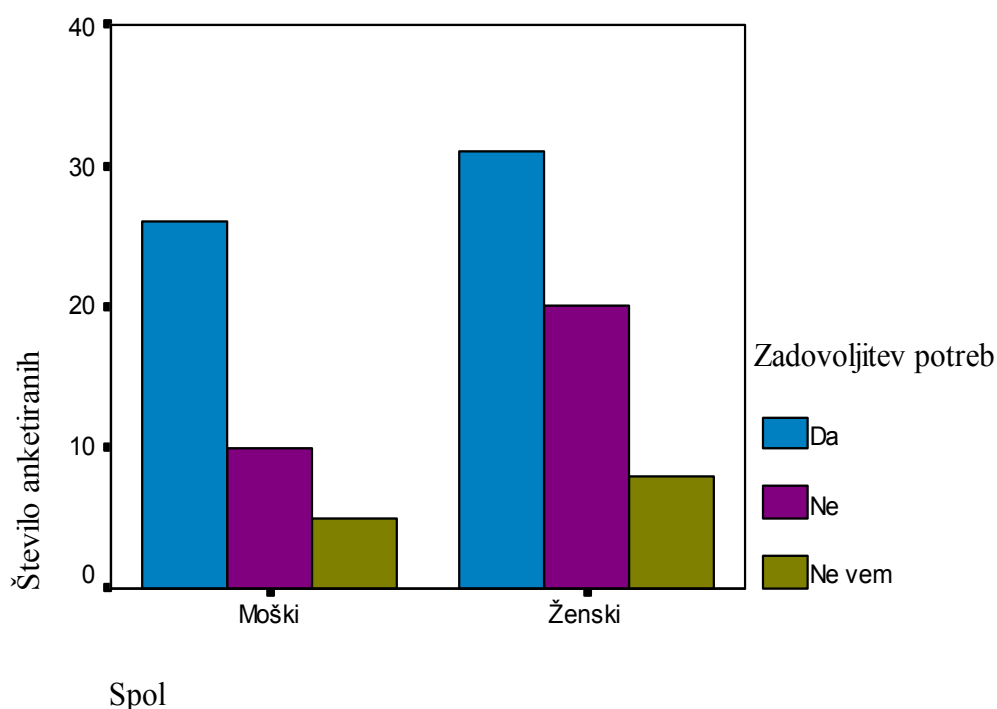
Za analizo tega vprašanja sem izbrala vse tri neodvisne spremenljivke (spol, starost in status aktivnosti). Na vprašanje je odgovorilo vseh sto anketiranih, od tega 41 moških (41 %) in 59 žensk oziroma 59 %.

Vseh, ki menijo, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov je 57, kar znaša 57 %. Od teh 57-ih, ki so odgovorili pritrdilno, je 26 moških. Odstotek moških med vsemi, ki so odgovorili »da«, znaša 45,6 %. Na vprašanje je pritrdilno odgovorilo tudi 31 žensk, kar znaša 54,4% (graf 4).

Nekoliko manj je tistih, ki menijo, da na lokalni ravni ni možno zadovoljiti večine svojih potreb, želja in interesov. Le-teh je 30. 30 % vseh anketiranih je takih, ki so zanikali možnost zadovoljitve potreb, želja in interesov na lokalni ravni. Izmed teh 30-ih je 10 moških (33,3 %) in 20 žensk (66,7 %) (graf 4). Če pogledamo samo moške, ki so odgovarjali negativno, je le-teh 24,4 % izmed vseh 41-ih, pri ženskah pa 33,9 % izmed vseh 59-ih žensk, ki so odgovarjale na vprašanje.

Anketirani so imeli možnost obkrožiti tudi odgovor »ne vem«. Za ta korak se je odločilo 13 anketirancev oziroma 13 %. Od teh 13-ih je bilo osem žensk, kar je 61,5 %. Če pa vzamemo vseh 59 žensk, jih je 13,6 % izbralo odgovor »ne vem«. Pri moški populaciji je le pet anketirancev odgovorilo »ne vem«, kar znaša 38,5 % moških med vsemi anketiranci, ki so odgovorili »ne vem«. Izmed vseh 41-ih moških, ki so odgovorili na to vprašanje, je 12,2 % takih, ki so podali odgovor »ne vem«.

Graf 4: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino potreb, želja in interesov?

Na podlagi povedanega sem ugotovila, da je največ tistih, ki menijo, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov (57 %), nekoliko manj (30 %) je tistih, ki menijo, da to ni možno in še manj (13 %) je tistih, ki so obkrožili »ne vem«. Da je to možno, so bolj prepričane ženske (54,4 %) kot moški (45,6 %). Prav tako je večji odstotek žensk (66,7 %), ki so obkrožile odgovor »ne« in odstotek žensk, ki so odgovorile »ne vem« (61,5 %), kot pa pri moških. Tako moški kot ženske ter oboji skupaj so v večini prepričani, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov.

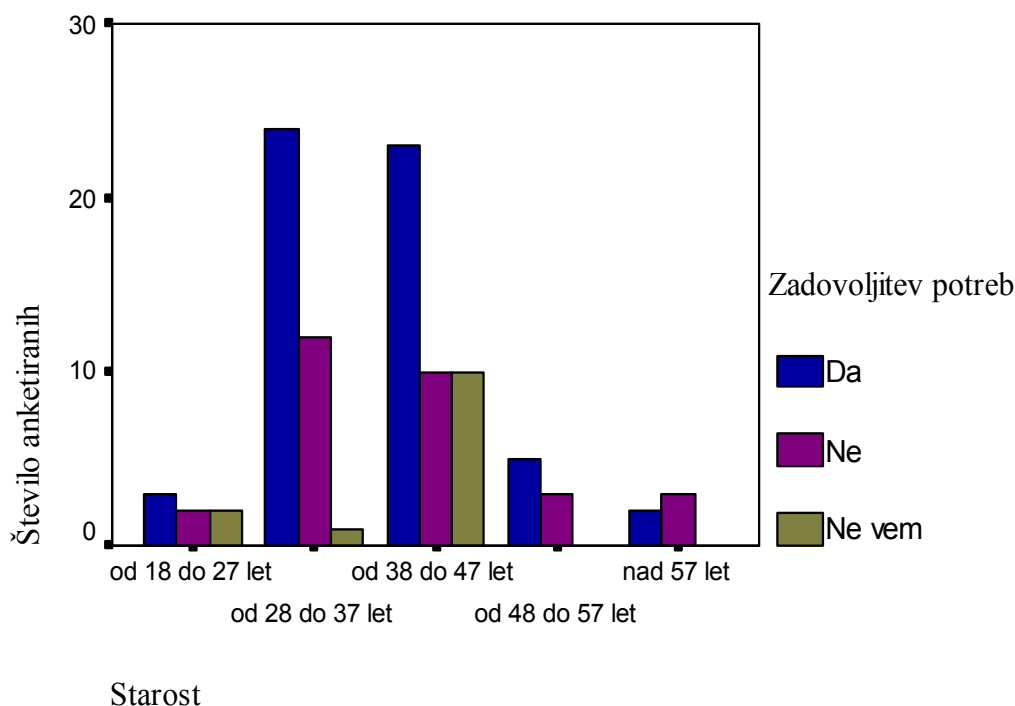
Tako kot je že bilo ugotovljeno pri spolu, je tudi pri neodvisni spremenljivki »starost«, 57 % vseh anketirancev odgovorilo »da«, 30 % »ne« in 13 % »ne vem«. Največ anketiranih pripada starostnima skupinama od 38 do 47 let (43 anketirancev) in od 28 do 37 let (37 anketirancev). Ker je anketirancev iz teh dveh skupin skupaj kar 80, sem se odločila, da bom analizirala le ti dve starostni skupini, saj predstavljata večino vseh anketirancev (graf 5).

Starostna skupina od 28 do 37 let: Vseh anketirancev, ki sodijo v to starostno skupino, je 37. Od teh jih 24 oziroma 64,9 % meni, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov. Nasprotnega mnenja je 12 anketirancev, kar znaša 32,4 %. Za odgovor »ne vem« se je opredelil le en anketiranec, kar predstavlja 2,7 % izmed vseh. Izmed

vseh 57-ih anketirancev, ki so izbrali odgovor »da«, jih 24 oziroma 42,1 % pripada tej starostni skupini. Za odgovor »ne« se je odločilo 30 anketiranih izmed vseh anketiranih. 12 od teh jih pripada starostni skupini od 28 do 37 let, kar znaša 40 %. Odgovor »ne vem« je obkrožil en anketirani v tej starostni skupini izmed vseh 13-ih, ki so enakega mnenja.

Starostna skupina od 38 do 47 let: Za to starostno skupino se je opredelilo 43 anketiranih. Ponovno jih je največ izbralo odgovor »da«, kar pomeni, da menijo, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov. Le-teh je 23 oziroma 53,5 %. Za odgovor »ne« oziroma »ne vem« se je odločilo enako število anketiranih, in sicer pri vsakem odgovoru 10, kar je 23,3 %. Če pogledamo po stolpcih, vidimo, da jih kar 23 (40,4 %) izmed vseh 57-ih meni, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov. 10 oziroma 33,3 % izmed vseh 30-ih je takih, ki menijo, da to ni možno. Prav tako jih je tudi 10 (76,9 %) izmed vseh 13-ih izbralo odgovor »ne vem«.

Graf 5: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino potreb, želja in interesov?

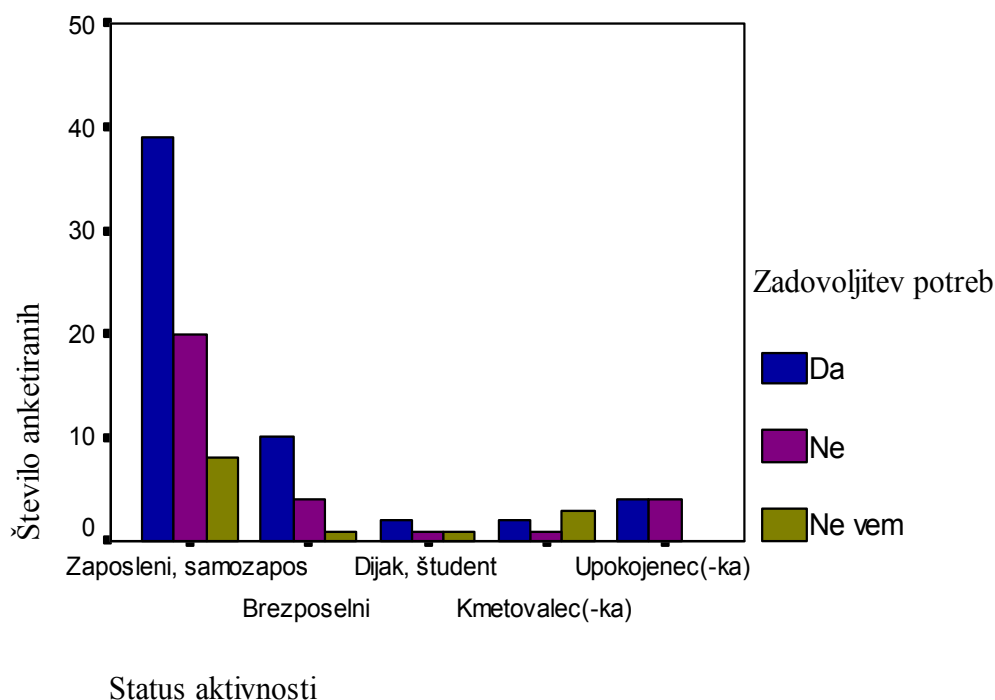
Ker je v ostalih starostnih skupinah premalo anketirancev, sem se odločila, da rezultatov ne bom podrobneje predstavila v pisni obliki, ampak jih je možno razbrati le iz grafa 5. Prav tako sem ugotovila, da se rezultati zaradi različnega števila anketirancev v posamezni starostni skupini zelo razlikujejo od skupine do skupine. Ponovno se je v vsaki starostni skupini največ

anketirancev izmed vseh, ki pripadajo tej skupini, odločilo, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov.

Največ anketirancev se je glede na status aktivnosti umestilo v prvo skupino, katero predstavljajo zaposleni in samozaposleni (graf 6). Le-teh je 67. Od teh jih 39 oziroma 58,2 % meni, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov. Dvajset oziroma 29,9 % jih meni, da to ni možno in osem oziroma 11,9 % jih je podalo odgovor »ne vem«. Izmed vseh 57-ih anketiranih, ki se strinjajo s trditvijo, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov, jih kar 39 oziroma 68,4 % predstavljajo zaposleni oziroma samozaposleni. Vseh tistih, ki se ne strinjajo s to trditvijo, je 30 in od tega je 20 zaposlenih/samozaposlenih. Za odgovor »ne vem« se je odločilo 13 izmed vseh sto anketirancev in osem oziroma 61,5 % le-teh je zaposlenih oziroma samozaposlenih.

V preostale skupine (glede na status aktivnosti) se je uvrstilo bistveno manj anketirancev. Tako jih je v skupini brezposelni 15, v skupini upokojenci osem, kmetovalci šest in štiri izmed vseh, ki so odgovarjali so bili dijaki oziroma študenti. Če vse skupine seštejemo, ugotovimo, da v to skupino sodi 33 anketirancev. Od teh 33-ih jih 18 oziroma 54,5 % meni, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov, 10 oziroma 30,3 % meni, da to ni možno in pet (15,2 %) tega ne ve. Izmed vseh 57-ih, ki so podali odgovor »da«, jih 18 (31,6 %) pripada tej skupini glede na status aktivnosti. 33,3 % oziroma 10 izmed vseh 30-ih je podalo odgovor »ne« in pet (38,5 %) »ne vem«.

Graf 6: Ali je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino potreb, želja in interesov?

Kot sem že povedala, je vseh anketirancev, ki menijo, da na lokalni ravni ni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov, 30. Kot najpogostejše razloge zakaj to ni možno, so navedli sledeče:

- kraj je premajhen, da bi lahko uspel v katerikoli dejavnosti;
- to ni mogoče, ker se pojavi vprašanje financ;
- vseh želja je preveč, zato ni mogoče vsem ustreči. Na lokalni ravni lahko delno uveljavljaš kulturne in športne aktivnosti, izobraževalne pa slabo;
- zato ker nimamo kulturnega, športnega... centra;
- ni ustreznih ustanov in prostorov;
- športnih aktivnosti skoraj ni, mladi hodijo v sosednjo občino;
- zelo malo je zaposlitev;
- je le nekaj posluha za nogomet, za ostale športe pa bolj malo. Več posluha je na kulturnem področju;
- ker se v našem kraju ni mogoče ukvarjati s športom, saj za to ni poskrbljeno;
- ker je premalo denarja;
- ker je preskromna ponudba;
- zaradi finančnih razlogov velikokrat ni mogoče zadovoljiti svojih želja in interesov;

- ni dovolj dobro poskrbljeno za športne aktivnosti;
- lahko bi se več naredilo na področju športa (razne izvenšolske aktivnosti za osnovnošolce, kot so karate, košarka...). Glede izobraževanja bi lahko bilo več različnih tečajev za odrasle;
- na lokalni ravni je možno uresničiti le nekatere želje, interese in potrebe – tiste, ki so uporabne za občino;
- premalo je različnih pogledov, idej, novitet iz središča športne, kulturne dejavnosti. Premalo je tudi strokovne ponudbe, stalnih izobraževanj ter preveč enoličnega športa.

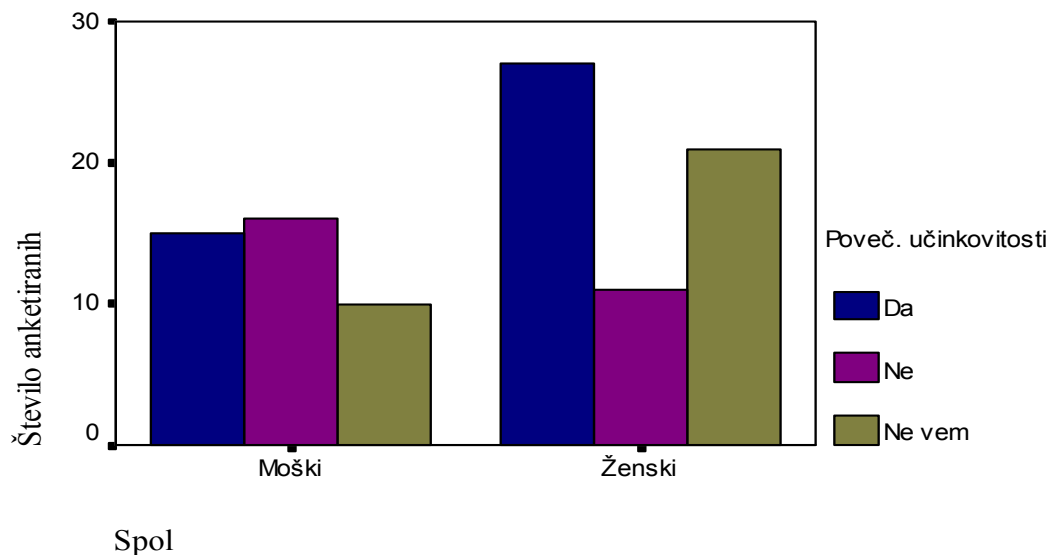
5.5.2. Ali menite, da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti?

Na vprašanje je odgovorilo vseh sto vprašanih. 42 jih je odgovorilo pritrdilno, 27 jih meni, da se učinkovitost lokalne samouprave kljub oblikovanju širših samoupravnih lokalnih skupnosti ne bi povečala in 31 jih je podalo odgovor »ne vem«.

Na vprašanje o povečanju učinkovitosti lokalne samouprave z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti je odgovarjalo 41 moških. 15 moških oziroma 36,6 % meni, da bi se učinkovitost lokalne samouprave z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti povečala. 16 oziroma 39 % moških anketirancev meni, da se učinkovitost ne bi povečala in 10 (24,4 %) jih je podalo odgovor »ne vem« (graf 7).

Če pogledamo samo ženske, ki so odgovorile na to vprašanje, je teh 59. Da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti, jih meni 27, kar znaša 45,8 %. Nikalno je odgovorilo 11 žensk oziroma 18,6 %. Za odgovor »ne vem« pa se je odločilo 21 anketirank (35,6 %) izmed vseh žensk (graf 7).

Graf 7: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti?

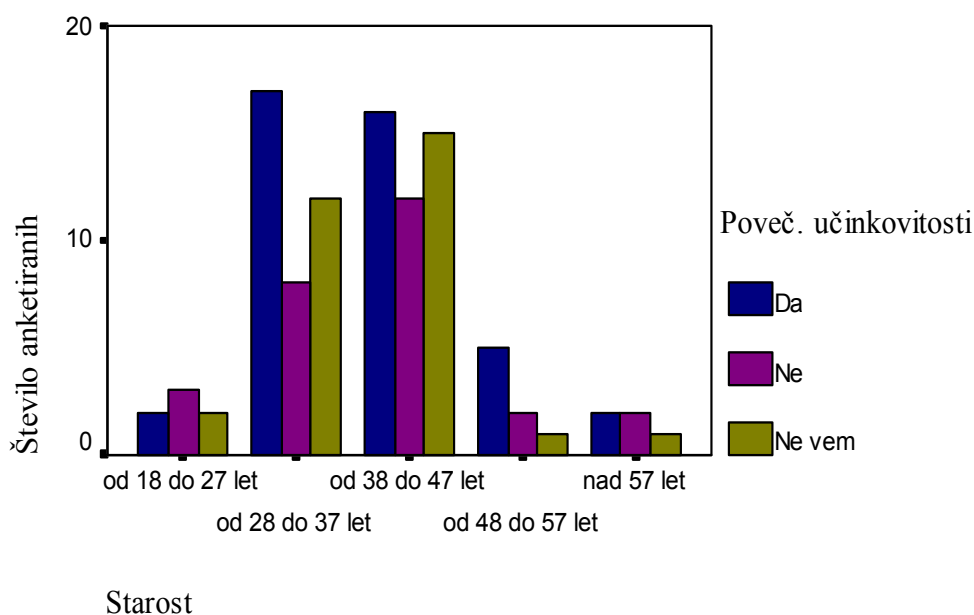
Na podlagi povedanega sem ugotovila, da je največ anketiranih (glede na spol) mnenja, da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti (42 oziroma 42 %). S to trditvijo se najbolj strinjajo ženske, medtem ko je pri moških večje število tistih, ki menijo, da se učinkovitost ne bi povečala, kot pa tistih, ki menijo da bi se.

Glede na starost največ anketiranih pripada starostni skupini od 38 do 47 let, in sicer 43. Od tega jih 16 (37,2 %) meni, da bi se učinkovitost z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti povečala; 12 oziroma 27,9 % jih meni, da ne in 15 (34,9 %) jih je podalo odgovor »ne vem«. Velik delež anketiranih pripada starostni skupini od 28 do 37 let (37 anketiranih). Tudi tukaj jih največ meni, da bi se učinkovitost s pomočjo širših samoupravnih lokalnih skupnosti povečala. Takšnega mnenja je 17 anketiranih, kar znaša 45,9 %. Osem je takih, ki menijo, da to ni možno in 12 oziroma 32,4 % jih je podalo odgovor »ne vem« (graf 8).

V vseh starostnih skupinah, razen v starostni skupini od 18 do 27 let, je odstotek tistih, ki menijo, da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti, največji. V starostni skupini od 18 do 27 let je največji odstotek tistih, ki so odgovorili »ne« (42,9 % oziroma trije anketirani). Vendar ker je v tej

starostni skupini le sedem anketiranih, ta odstotek bistveno ne spremeni celotnega mnenja ostalih anketiranih.

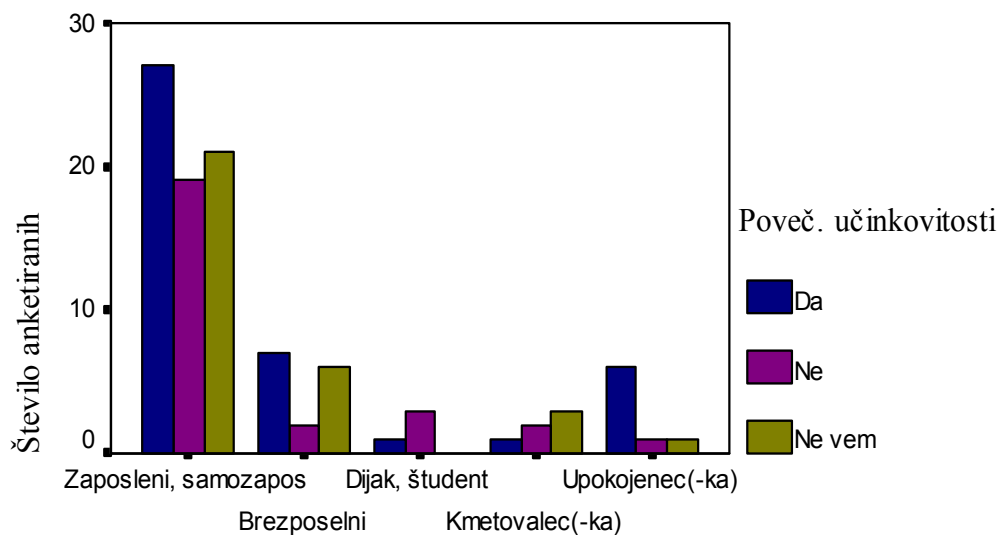
Graf 8: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti?

Do podobnih rezultatov, kot sem prišla pri ugotavljanju povečanja učinkovitosti lokalne samouprave z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti glede na spol in starost, pridem tudi, če uporabim neodvisno spremenljivko »status aktivnosti« (graf 9). Največ anketiranih glede na status aktivnosti je zaposlenih oziroma samozaposlenih (67). Od tega jih 27 oziroma 40,3 % meni, da bi se z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti učinkovitost lokalne samouprave povečala; 19 oziroma 28,4 % jih meni, da se ne bi povečala in 21 oziroma 31,3 % jih je podalo odgovor »ne vem«. Brezposelnih, ki so bili vključeni v anketo, je 15. Prav tako jih večina (sedem oziroma 46,7 %) meni, da bi se učinkovitost povečala; dva oziroma 13,3% da se ne bi povečala in šest oziroma 40 % jih ne ve, ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti. Tudi pri upokojencih jih večina (šest oziroma 75 %) meni »da«, eden (12,5 %) »ne« in eden (12,5 %) »ne vem«. Le pri dijakihi, študentih ter kmetovalcihi je večji delež tistih, ki so odgovorili »ne« oziroma »ne vem«. Vendar se je za ti dve skupini opredelilo le 10 anketiranih, kar pa ni vplivalo na ostale rezultate.

Graf 9: Ali bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti?

Status aktivnosti

Na podlagi povedanega in prikazanega sem ugotovila, da bi se po mnenju anketiranih učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti. Takšnega mnenja je bilo 42 anketiranih (42 %), 27 (27 %) jih meni, da se učinkovitost ne bi povečala in 31 (31 %) jih je odgovorilo »ne vem«. S tem lahko zavržem svojo delovno hipotezo, ki pravi: *Učinkovitost lokalne samouprave se z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti ne bi povečala, kajti prebivalci lahko večino svojih potreb, želja in interesov uresničujejo znotraj enostopenjske lokalne samouprave.*

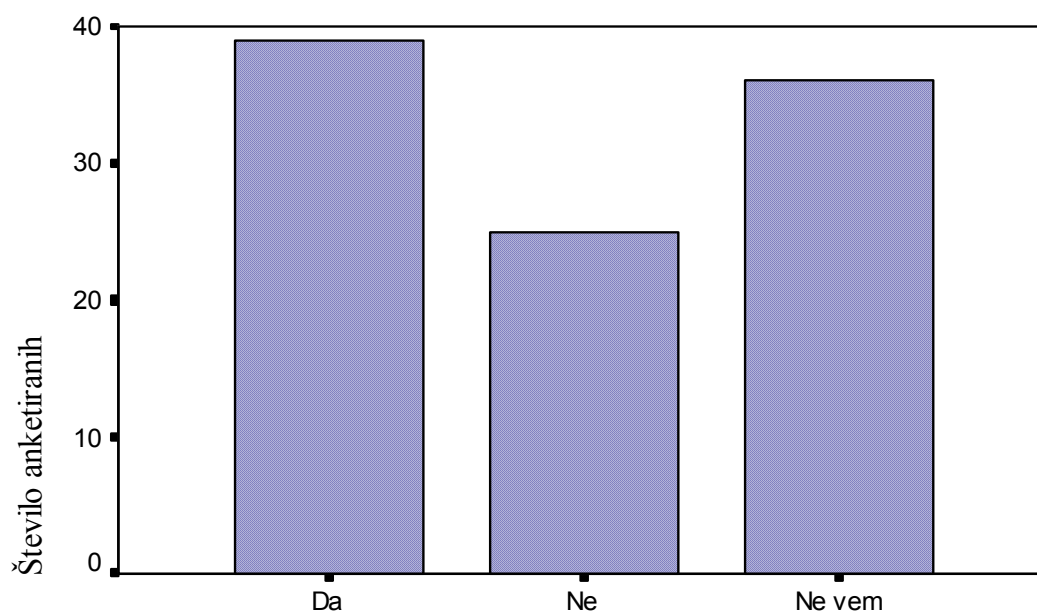
5.5.3. Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi?

Ena izmed delovnih hipotez, ki sem si jo zastavila se glasi: *Temeljne in najpomembnejše odločitve se ne sprejemajo samo posredno preko predstavnikov v organih lokalne skupnosti, temveč jih neposredno predlagajo in sprejemajo prebivalci sami.* S pomočjo vprašanja zastavljenega v anketnem vprašalniku (*Uvedba lokalne samouprave je imela za cilj demokratizacijo življenja ljudi v lokalnih skupnostih, z večjo uporabo zborov občanov, lokalnih referendumov, državljansko pobudo in drugih oblik vključevanja ljudi v procese*

odločanja v lokalni skupnosti. Ali menite, da ji je to uspelo?), jo bom poskušala potrditi ali zavreči.

Na zastavljeno vprašanje je odgovorilo vseh sto anketiranih. S trditvijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi, se strinja 39 (39 %) anketiranih. Tej trditvi nasprotuje 25 (25 %) anketiranih. 36 (36 %) anketiranih pa ni prepričanih, ali se je z uvedbo lokalne samouprave demokratizacija življenja ljudi povečala ali ne (graf 10).

Graf 10: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi?

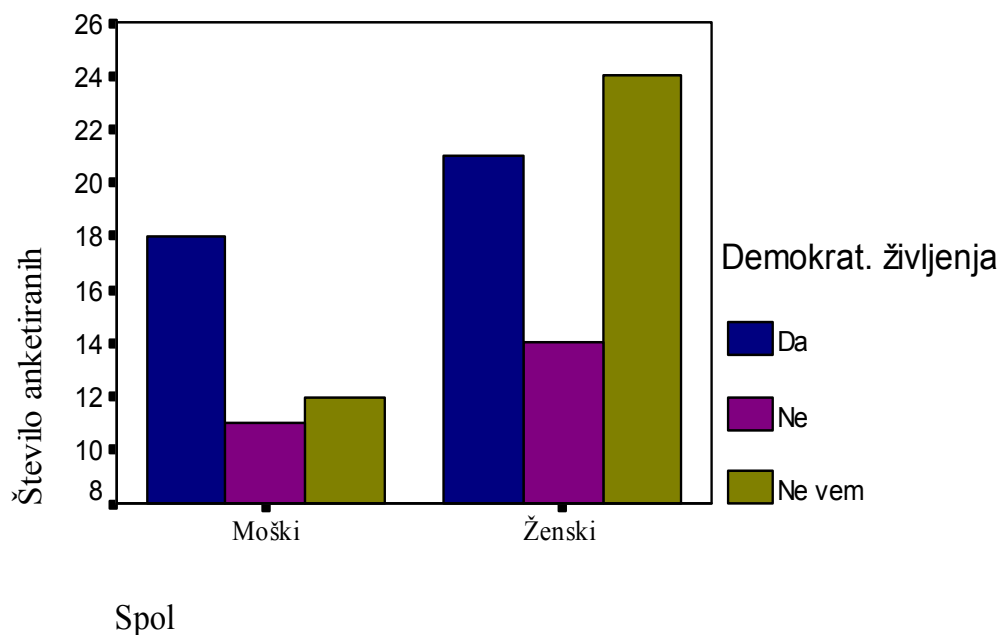

Na vprašanje je odgovarjalo 41 moških in 59 žensk. Že na prvi pogled je razvidno, da prihaja do razlik v ženskem in moškem prepričanju (graf 11). Pri moških prevladuje največ tistih, ki menijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi (18 oziroma 43,9 %); medtem ko je pri ženskah največ tistih (24 oziroma 40,7 %), ki so podale odgovor »ne vem«. Odstotek tistih, ki menijo, da z uvedbo lokalne samouprave ni bil uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi, je tako pri moških kot pri ženskah podoben. Pri moških je takšnega mnenja 26,8 % anketirancev

oziroma 11 od 41-ih moških; pri ženskah pa je ta odstotek nekoliko nižji, in sicer 23,7 % oziroma 14 izmed 59-ih žensk.

Graf 11: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave
uresničen njen namen povečati demokratizacijo

življenja ljudi?

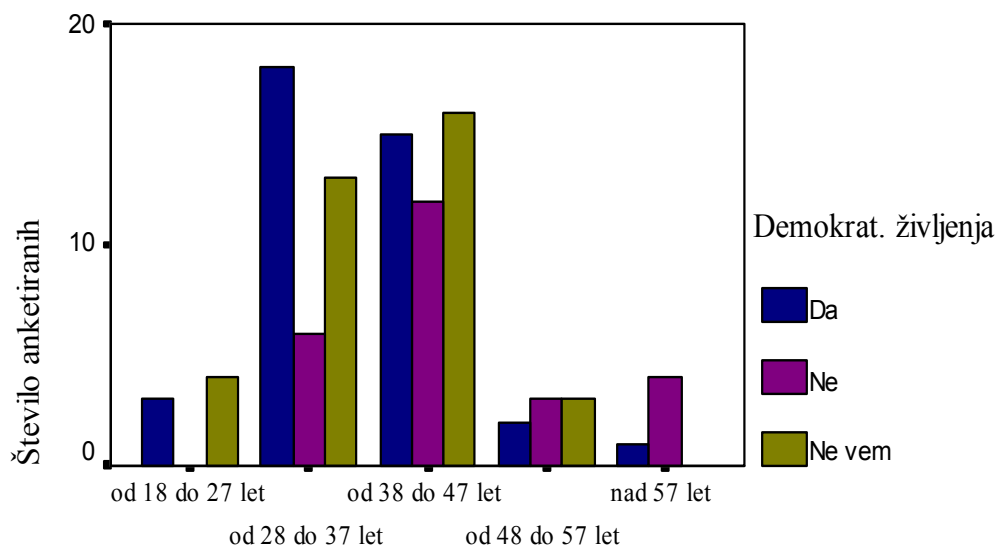

Kot je razvidno iz grafa (graf 12), največje število anketiranih pripada dvema starostnima skupinama. Starostna skupina od 28 do 27 let zajema 37 anketiranih, starostna skupina od 38 do 47 let pa 43 anketiranih. V obeh starostnih skupinah je najmanj tistih, ki menijo, da z uvedbo lokalne samouprave ni bil uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi. V starostni skupini od 28 do 37 let je takšnega mnenja šest izmed 37-ih anketiranih, kar znaša 16,2 %. V starostni skupini od 38 do 47 let pa 12 oziroma 27,9 %. V prvi starostni skupini (od 28 do 37 let) je največ tistih, ki menijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi. Le-teh je 18 oziroma 48,6 %. V drugi skupini (od 38 do 47 let) pa je največ tistih, ki so podali odgovor »ne vem« (16 anketiranih oziroma 37,2 %). Ostale tri starostne skupine predstavljajo le 20 anketiranih oziroma 20 %. V starostni skupini od 18 do 27 let ni nihče od anketiranih podal odgovora »ne«; v starostni skupini nad 57 let pa ni nihče podal odgovora »ne vem«.

Graf 12: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave

uresničen namen povečati demokratizacijo

življenja ljudi?

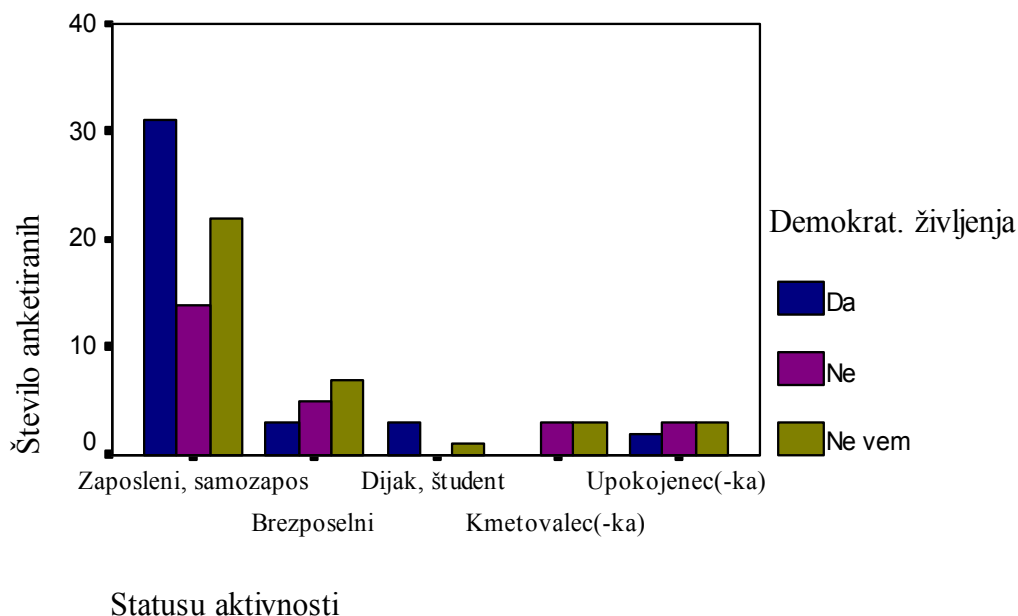

Starost

Graf 13 nam prikazuje, da je daleč največje število anketiranih po statusu aktivnosti zaposlenih/samozaposlenih. Le-teh je 67 oziroma 67 %. Največje število (31 oziroma 46,3 %) zaposlenih/samozaposlenih je prepričanih, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi. 20,9 % zaposlenih/samozaposlenih je prepričanih, da se demokratizacija življenja ljudi ni povečala in 22 oziroma 32,8 % se jih ni moglo odločiti med odgovoroma »da« in »ne«.

Brezposelnih, ki so sodelovali v anketi, je 15. Rezultati, ki jih prikazuje graf 13 niso presenetljivi in če bi bilo še večje število anketiranih brezposelnih, bi verjetno bili rezultati podobni. Kajti brezposelni so tisti, ki menijo, da bi lokalna oblast morala bolje poskrbeti zanje, jim nuditi službe... Tako je v tej skupini najnižje število tistih, ki so odgovorili pritrdilno (trije anketirani oziroma 20 %).

Graf 13: Ali je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi?

Število vseh, ki se strinjajo/ne strinjajo s trditvijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi oziroma drugače povedano, da se temeljne in najpomembnejše odločitve ne sprejemajo samo posredno preko predstavnikov v organih lokalne skupnosti, temveč jih neposredno predlagajo in sprejemajo prebivalci sami, je 64, kar znaša 64 %. 36 anketiranih (36 %) je bilo takih, ki niso vedeli, za kateri odgovor bi se odločili in so zato podali odgovor »ne vem«. Izmed teh 64-ih anketiranih se jih večina (39 oziroma 39 %) strinja s trditvijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi. 25 anketiranih pa meni, da prebivalci sami nimajo velikega vpliva na sprejem temeljnih in najpomembnejših odločitev. Najpogostejši razlogi, ki so jih pri tem navedli, so sledeči:

- svetniki odločajo po svoji glavi, brez mnenja njihovih sokrajanov;
- vse se dogaja v centru, na obrobje oziroma oddaljene kraje pa pozabljajo;
- še vedno so zastopani interesi ožjega kroga posameznikov v lokalni skupnosti;
- pobude občanov ne pridejo do občinskih svetnikov, kjer je moč odločanja;
- ljudje še vedno niso dovolj vključeni v procese odločanja v lokalni skupnosti;
- vodilni ne sprejemajo niti pobud niti kritik ostalih. Delujejo enostransko. Močnejši proti šibkejšemu in za svojo slavo;

- glede odločanja vodstvo nima posluha za zборе, referendumne, državljansko pobudo. »Izkoristimo moč oblasti!«. Posameznik ni pomemben;
- premalo je zborov občanov, referendumov in ostalih oblik soodločanja.

Kljub navedenim vzrokom nezadovoljstva z demokratizacijo življenja ljudi lahko ponovno potrdim svojo delovno hipotezo, ki pravi, da *se temeljne in najpomembnejše odločitve ne sprejemajo samo posredno preko predstavnikov v organih lokalne skupnosti, temveč jih neposredno predlagajo in sprejemajo prebivalci sami*. S to trditvijo se strinja 39 % anketiranih, nasprotuje pa ji 25 %. Glede na spol se s trditvijo bolj strinjajo ženske (53,8 %) kot moški (46,2 %). Če vzamemo za kriterij starost, se s trditvijo najbolj strinjajo anketirani v starostni skupini od 28 do 37 let. Izmed vseh 39-ih, ki so odgovorili pritrdilno, jih je iz te starostne skupine 18 oziroma 46,2 %.

Tretji neodvisna spremenljivka, ki sem jo uporabila, je status aktivnosti. Zaposleni/samozaposleni so tisti, ki prevladujejo. 31 oziroma 79,5 % jih meni, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi.

5.5.4. Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?

Zanimalo me je tudi, čigave interese po mnenju prebivalcev predstavlja izvoljena lokalna oblast, zato sem jim v anketnem vprašalniku zastavila sledeče vprašanje: *Temeljna enota lokalne samouprave je občina, ki jo »predstavlja« izvoljena lokalna oblast. Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?* Odgovor so lahko izbrali med petimi vprašanji zaprtega tipa: 1. interese skoraj vseh prebivalcev; 2. večine prebivalcev; 3. majhnega dela prebivalcev; 4. samo majhnih skupin; 5. ne vem.

Na zastavljeno vprašanje je odgovorilo vseh sto anketiranih. Izmed vseh se ni nihče odločil za odgovor »ne vem«. 36 anketiranih oziroma 36 % meni, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Takšnega mnenja je 41,7 % moških (15 anketiranih) 58,3 % žensk (21 anketirank). Nekoliko manj, 33 anketirancev (33 %), jih meni prav nasprotno, torej »majhnega dela prebivalcev«. Tem pripada 11 moških (33,3 %) in 22 žensk (66,7 %). Le 22 (22 %) anketirancev je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese vseh prebivalcev. Izmed teh 22-ih je 10 moških oziroma 45,5 % in 12 žensk oziroma 54,5 %. Še manj, devet (9 %), pa jih meni, da lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin. Od tega je pet moških (55,6 %) in štiri ženske (44,4 %).

Tabela 7: Interesi lokalne oblasti glede na spol anketirancev

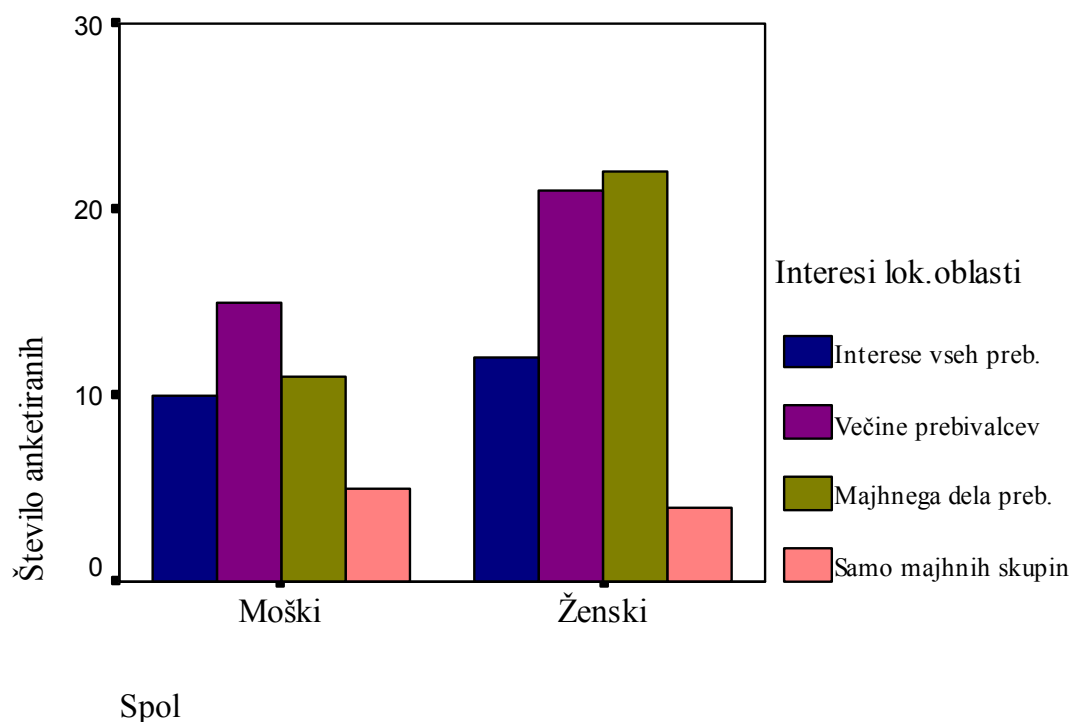
Spol *Čigave...	MOŠKI	% MOŠKIH	ŽENSK	% ŽENSK	VSI	% VSEH
a)	10	24,4 %	12	20,3 %	22	22,0 %
b)	15	36,6 %	21	35,6 %	36	36,0 %
c)	11	26,8 %	22	37,3 %	33	33,0 %
d)	5	12,2 %	4	6,8 %	9	9,0 %
e)	0	0 %	0	0 %	0	0 %
SKUPAJ	41	100 %	59	100 %	100	100 %

LEGENDA:
 *Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?
 a) Interese skoraj vseh prebivalcev.
 b) Interese večine prebivalcev.
 c) Interese majhnega dela prebivalcev.
 d) Interese samo majhnih skupin.
 e) Ne vem.

Kot je razvidno iz tabele 7, je na vprašanje odgovarjalo 41 moških in 59 žensk. Največ moških je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Takšnega mnenja je 15 moških anketirancev, kar znaša 36,6 % vseh anketiranih moških. Da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev meni 11 moških (26,8 %). Slaba četrtina vseh moških (10 oziroma 24,4 %) je prepričanih, da predstavlja lokalna oblast interese skoraj vseh prebivalcev. Le pet (12,2 %) je takih, ki menijo, da lokalna oblast zastopa interese samo majhnih skupin. Tudi pri ženskah, vključenih v anketiranje, je razporeditev podobna. 22 oziroma 37,3 % jih meni, da izvoljena lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. Sledijo tiste, ki menijo, da predstavlja interese večine prebivalcev; teh je 21 oziroma 35,6 %. Pri ženskah je manjši odstotek tistih, ki menijo, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev, kot pri moških. Teh je 12 ali 20,3 %. Tako kot pri moških pa je tudi pri ženskah najmanj tistih, ki so prepričane, da lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin (štiri oziroma 6,8 %). Podatke, ki sem jih predstavila v tabeli 7 in jih pisno ponazorila, predstavljam tudi grafično (graf 14).

Graf 14: Čigave interese po vašem mnenju

predstavlja lokalna oblast?

Vprašanje (Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?) sem analizirala tudi s pomočjo neodvisne spremenljivke starost. Izmed vseh 22-ih, ki so se odločili za odgovor a) (interese skoraj vseh prebivalcev), jih kar polovica (11 oziroma 50 %) pripada starostni skupini od 38 do 47 let. Le eden manj (10 oziroma 45,5 %) jih pripada starostni skupini od 28 do 37 let. V starostnih skupinah od 18 do 27 let in od 48 do 57 let se nihče od anketiranih ni odločil, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev. V starostni skupini nad 57 let pa je bil en anketiranec, kar znaša 4,5 %. S trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, se najbolj strinjajo v dveh starostnih skupinah: v starostni skupini od 38 do 47 let je takšnega mnenja 15 anketiranih oziroma 41,7 %, v starostni skupini od 28 do 37 let pa tako meni 14 anketiranih oziroma 33,9 %. Ker je v ostalih starostnih skupinah prisotnih manjše število anketiranih, je tudi odstotek le-teh, ki se strinjajo s to trditvijo, veliko nižji. Naslednja trditev, lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev, je ponovno najbolj zastopana v starostni skupini od 30 do 47 let (14 anketirancev oziroma 42,4 %) ter starostni skupini od 28 do 37 let (10 anketirancev oziroma 30,3 %). V ostalih starostnih skupinah je % ostalih anketiranih ponovno veliko nižji. Sicer pa je število vseh, ki so se odločili za ta odgovor 33 (od sto anketiranih). Za zadnjo trditev, lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin, se je odločilo devet izmed sto anketiranih. Po trije so prišli iz

starostnih skupin od 28 do 37 let in od 38 do 47 let, kar znaša 33,3 %. Dva, ki se strinjata s to trditvijo, sodita v starostno skupino od 48 do 57 let in eden (11,1 %) v starostno skupino nad 57 let.

Tabela 8: Interesi lokalne oblasti glede na starost anketirancev

Starost *Čigave.	18-27	%	28-37	%	38-47	%	48-57	%	Nad 57	%	VSI	%
a)	0	0%	10	27%	11	25,6%	0	0%	1	20%	22	22%
b)	4	57,1%	14	37,8%	15	34,9%	1	12,5%	2	40%	36	36%
c)	3	42,9%	10	27%	14	32,6%	5	62,5%	1	20%	33	33%
d)	0	0%	3	8,1%	3	7%	2	25%	1	20%	9	9%
e)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
SKUPAJ	7	100%	37	100%	43	100%	8	100%	5	100%	100	100%

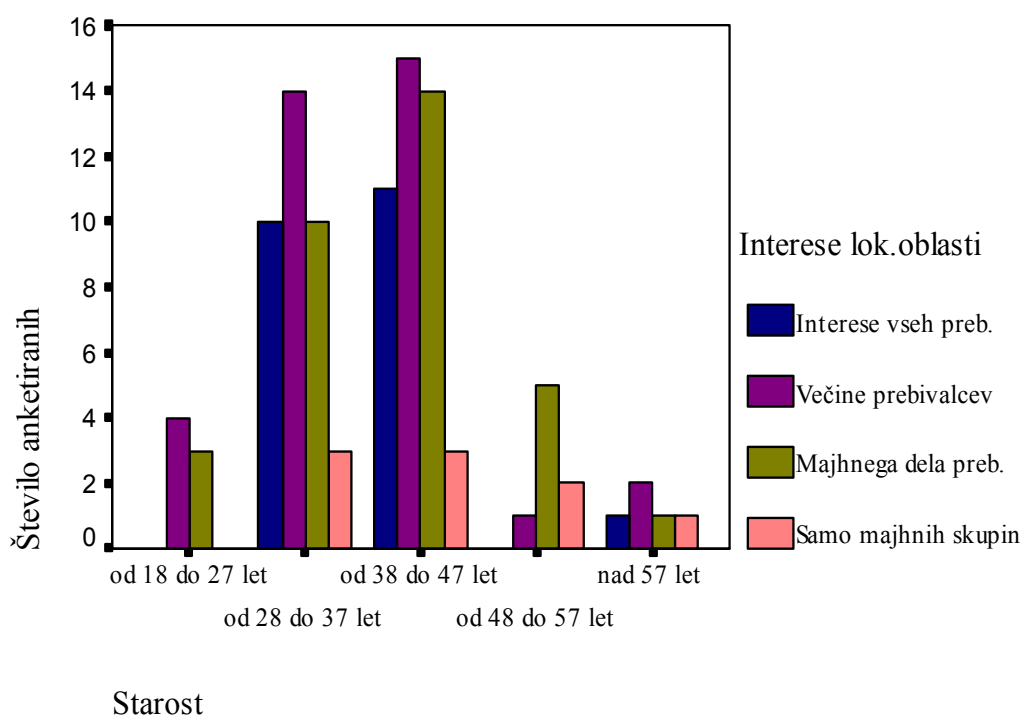
LEGENDA:
 *Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?
 a) Interese skoraj vseh prebivalcev.
 b) Interese večine prebivalcev.
 c) Interese majhnega dela prebivalcev.
 d) Interese samo majhnih skupin.
 e) Ne vem.

Kot je razvidno iz tabele 8, je v posameznih starostnih skupinah različno število anketiranih. Največje število anketiranih je v starostni skupini od 38 do 47 let (43 anketiranih). Od teh 43-ih anketiranih jih največ (15 oziroma 34,9 %) meni, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Kar precejšnje število (14 oziroma 32,6 %) je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. S trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev, se strinja 11 (25,6 %) izmed 43-ih anketiranih. Le trije pa so se opredelili za odgovor d. Podobno strukturo opazimo tudi v starostni skupini od 28 do 37 let, kamor sodi 37 anketiranih. Prav tako jih največ meni, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev (14 oziroma 37,8 %), sledijo tisti, ki so mnenja, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev (10 ali 27 %) ter interese skoraj vseh prebivalcev (10 ali 27 %). Najmanj je ponovno tistih, ki zagovarjajo trditev, da lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin. Ti so trije oziroma 8,1 %. V starostni skupini od 48 do 57 let imamo osem anketiranih. Nihče izmed njih ni mnenja, da lokalna oblast predstavlja

interese skoraj vseh prebivalcev. Le en (12,5 %) meni, da predstavlja interese večine prebivalcev. Pet (62,5 %) jih je mnenja, da predstavlja interese majhnega dela prebivalcev in dva (25 %), da samo majhnih skupin. V starostni skupini od 18 do 27 let je sedem anketiranih. Nihče se ni odločil za odgovor a in odgovor d. Štirje oziroma 57,1 % menijo, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, trije (42,9 %) pa, da samo majhnega dela prebivalcev. Najmanjše število anketiranih pripada starostni skupini nad 57 let (pet). Za odgovor, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, sta se odločila dva (40 %), za vse ostale odgovore pa po en od anketiranih, kar znaša za vsak odgovor 20 %. Vsi ti odstotki so dobro razvidni tudi iz grafa 15.

Graf 15: Čigave interese po vašem mnenju

predstavlja lokalna oblast?

Zanimalo me je tudi mnenje anketiranih glede na status aktivnosti. Največ anketiranih sodi v skupino zaposlen oziroma samozaposlen, zato ni prav nič presenetljivo, če je največ tistih, ki pravijo, da lokalna oblast predstavlja interese vseh prebivalcev, prav iz te skupine (16 ali 72,2 %). Prav tako se mi ne zdi nič nenavadno, da noben od kmetovalcev ter dijakov in študentov ni mnenja, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev. To pa zato, ker so prav mladi tisti, ki se pritožujejo, da primanjkuje športnih igrišč, kulturnih aktivnosti, raznih tečajev ter drugih vrst zabav, s katerimi bi si popestrili življenje v domačem kraju in jim ne bi

bilo potrebno odhajati drugam. Prav tako ni presenetljivo, da se tudi kmetje ne strinjajo s trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev, saj so prav oni tisti, ki so prepričani, da se zanje naredi premalo, da se premalo časa namenja kmetijstvu ter da se nanje pozablja. S trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, se ponovno najbolj strinjajo zaposleni (23 zaposlenih oziroma 63,9 %) kot tudi s trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev (21 ali 63,6 %). S trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin, se ponovno ni identificiral nihče izmed dijakov in študentov, kar je mogoče presenetljivo. Pričakovala bi, da bodo prav oni tisti, ki bodo takšnega mnenja. Glede na to, da je v skupini dijakov in študentov malo število anketiranih, pa posploševanje ni možno.

Tabela 9: Interesi lokalne oblasti glede na status aktivnosti anketirancev

Status *Čigave	ZAP/ SAMO	%	BREZP.	%	DIJAK, ŠTUD.	%	KMET.	%	UPOK.	%	VSI	%
a)	16	23,9%	4	26,7%	0	0%	0	0%	2	25%	22	22%
b)	23	34,3%	4	26,7%	3	75%	4	66,7%	2	25%	36	36%
c)	21	31,3%	6	40%	1	25%	1	16,7%	4	50%	33	33%
d)	7	10,4%	1	6,7%	0	0%	1	16,7%	0	0%	9	9%
e)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
SKUPAJ	67	67%	15	15%	4	4%	6	6%	8	8%	100	100%

LEGENDA:

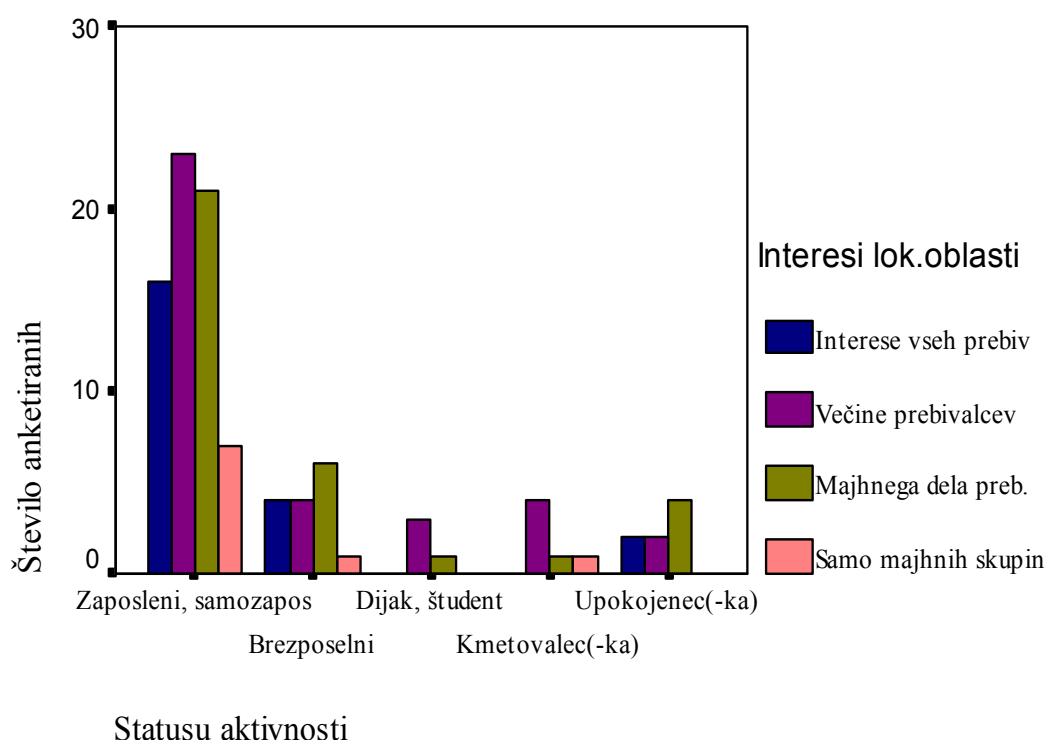
*Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?

- a) Interese skoraj vseh prebivalcev.
- b) Interese večine prebivalcev.
- c) Interese majhnega dela prebivalcev.
- d) Interese samo majhnih skupin.
- e) Ne vem.

Če se sedaj usmerim namesto na zastopstvo interesov na status aktivnosti (tabela 9 in graf 16), potem ugotovim, da je v statusni skupini zaposleni/samozaposleni precej enakomerna porazdelitev odgovorov. Izmed 67-ih anketiranih, ki pripadajo tej skupini, jih je največ (23 ali 34,3 %) prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Takoj za tem sledi strinjanje s trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. S tem se strinja 21 anketirancev oziroma 31,3 %. 16 (23,9 %) jih meni, da predstavlja lokalna oblast interese skoraj vseh prebivalcev. Najmanj anketirancev se je opredelilo za trditev, da

lokalna oblast predstavlja interese samo majhnih skupin (sedem oziroma 10,4 %). Na podlagi rezultatov lahko sklepam, da so zaposleni/samozaposleni zadovoljni z delovanjem lokalne oblasti na podlagi zastopanja interesov. V skupino brezposelnih se je opredelilo 15 anketiranih. Štirje (26,7 %) menijo, da lokalna oblast predstavlja interese vseh prebivalcev in štirje (26,7 %), da predstavlja interese večine prebivalcev. Šest (40 %) je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev in en anketiranec meni (6,7 %), da samo majhnih skupin. Ker je v anketi prisotno majhno število brezposelnih, rezultati niso tako zanimivi. Če bi bilo teh več, bi verjetno bil odstotek pri posameznih trditvah drugačen, saj so brezposelni prepričani, da je tudi zanje v lokalni skupnosti slabo poskrbljeno, zapirajo se delovna mesta, ni novih služb... V kategoriji dijak/študent so le štirje anketirani, zato je kakršnokoli posploševanje nesmiselno, prav tako tudi pri kmetovalcih in upokojenecih.

Graf 16: Čigave interese po vašem mnenju predstavlja lokalna oblast?

Na podlagi povedanega sem prišla do ugotovitve, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. S to trditvijo se strinja 36 % anketiranih, takoj za njimi pa sledijo tisti, ki so mnenja, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalstva (33 %). Glede na spol se s trditvijo, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, strinjajo bolj

moški (58,3 %) kot pa ženske (41,7 %). Kljub temu pa se je izmed vseh 59-ih anketiranih moških največ odločilo za trditev, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. Takšno mnenje je izrazilo 22 anketiranih moških, kar znaša 66,7 %. Glede na starost v vseh starostnih skupinah prevladuje število tistih, ki so se odločili, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev, razen v starostni skupini od 48 do 57 let. Do izraza prideta najbolj starostni skupini od 28 do 37 let ter od 38 do 47 let, kjer se je skupno za to trditev odločilo kar 29 izmed vseh 36-ih anketiranih, ki so enakega mnenja. Skupaj predstavljajo kar 80,5 % vseh, ki podpirajo to trditev. Če vzamem kot kriterij status aktivnosti, ugotovim, da se s to trditvijo strinjajo najbolj zaposleni/samozaposleni (23 anketiranih oziroma 63,9 %). To ni nič presenetljivega, saj največ anketiranih pripada prav tej skupini glede na status aktivnosti.

Največje število izmed sto anketiranih je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Takšnega mnenja je 36 anketiranih oziroma 36 %. Sledijo tisti, ki menijo, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. Tudi teh je kar nekaj, in sicer 33 anketiranih, kar je 33 %. Šele sedaj nastopijo zagovorniki trditve, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev. Teh je le dobra petina oziroma 22 %. Tako lahko zavržem svojo delovno hipotezo, ki pravi, da *lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev neke lokalne skupnosti*.

5.5.5. Ali ste zadovoljni z delovanjem lokalnih oblasti?

Tudi naslednja vprašanja, zastavljena v anketnem vprašalniku, so povezana z lokalno oblastjo. Najprej me je zanimalo, kakšno je zadovoljstvo z delovanjem lokalnih oblasti med občani Rogatca (z delovanjem župana in občinskega sveta). Za oba izmed naštetih organov občinske uprave sem posebej postavila vprašanje, anketirani pa so lahko izbirali med štirimi ponujenimi odgovori: a) zadovoljen, b) popolnoma zadovoljen, c) popolnoma nezadovoljen in d) nezadovoljen. Na vprašanja so odgovorili vsi anketirani, tako da manjkajočih vrednosti ni bilo. Rezultati, ki sem jih pridobila so me zelo presenetili. Že takoj lahko povem, da je večina izmed vseh sto anketiranih zadovoljna tako z delovanjem župana kot tudi z delovanjem občinskega sveta.

Tabela 10: Zadovoljstvo anketiranih z delovanjem občinskih organov

Obč.organi Zadovoljstvo	ŽUPAN	%	OBČINSKI SVET	%
a)	75	75 %	64	64 %
b)	14	14 %	11	11 %
c)	4	4 %	6	6 %
d)	7	7 %	19	19 %
SKUPAJ	100	100 %	100	100 %
LEGENDA:				
a) Zadovoljen.				
b) Popolnoma zadovoljen.				
c) Popolnoma nezadovoljen.				
d) Nezadovoljen.				

Kot je razvidno iz tabele 10, so anketirani najbolj zadovoljni z delovanjem župana. Tako je izrazilo svoje mnenje kar 75 izmed sto anketiranih oziroma 75 %. Tistih, ki so popolnoma zadovoljni z njegovim delovanjem je precej manj, in sicer 14 %. Še manj (4 %) je popolnoma nezadovoljnih z njegovim delovanjem in 7 % je nezadovoljnih. Tako visoko zadovoljstvo z delovanjem župana me ni prav nič presenetilo, kajti župan odlično vodi občinsko upravo ter še bolje predstavlja in zastopa občino navzven. To kaže tudi podpora volivcev, ki jo dobi vsaka štiri leta na volitvah. Anketirani so zadovoljni tudi z delom občinskega sveta. Sicer jih je naklonjenost nakazalo nekoliko manj kot županu, vendar še vedno dovolj. Tako je z najvišjim organom odločanja zadovoljnih 64 % anketiranih, ki s svojim nadzorom nad delom župana pripomore k njegovi učinkovitosti in uspešnosti. Nekoliko več je tistih, ki so nezadovoljni z delovanjem občinskega sveta. Teh je 19 anketiranih oziroma 19 %. Enajst anketiranih (11 %) je popolnoma zadovoljnih z delom občinske uprave, 6 % pa je popolnoma nezadovoljnih.

Kot sem že ugotovila in kot je tudi razvidno iz tabele 10, je večina anketiranih zadovoljna z delovanjem občinskih organov. Glede na spolno strukturo je izmed vseh 75-ih (75 %), ki so zadovoljni z delovanjem župana, več žensk kot pa moških, ki se strinjajo s to trditvijo. Tako znaša odstotek žensk 61,3 % oziroma 46 anketiranih žensk, odstotek moških pa 38,7 % oziroma 29 moških. Podobno je tudi, ko primerjamo spol in zadovoljstvo z delovanjem občinskega sveta. Izmed 64-ih (kar znaša 64 %) vseh, ki so zadovoljni z delom občinskega sveta je kar 40 žensk oziroma 62,5 % in 24 moških ali 37,5 %.

Glede na starost sta zanimivi dve starostni skupini: od 28 do 37 let ter od 38 do 47 let. V primeru spremenljivke spol ti dve starostni skupini vsebujeta 61 anketiranih (81,3 %) izmed vseh 75-ih (100%) anketiranih, ki so zadovoljni z delom župana. V starostni skupini od 28 do 37 let je zadovoljnih 25 anketiranih oziroma 33,3 %. V starostni skupini od 38 do 47 pa 36 anketiranih oziroma 48 %. Po pet (6,7 %) anketiranih, ki so zadovoljni z delom župana pripada starostnima skupinama od 18 do 27 let ter od 48 do 57 let. Štirje (5,3 %) pa sodijo v starostno skupino nad 57 let.

Če vzamem za primerjavo občinski svet, je v starostni skupini od 28 do 37 let 20 anketiranih (31,3 %), ki so zadovoljni z delom občinskega sveta in v starostni skupini od 38 do 47 let 32 anketiranih (50 %) izmed vseh 64-ih (100 %), ki so izrazili zadovoljstvo z delovanjem občinskega sveta. Ostale skupine so zaradi majhnega števila anketiranih manj zanimive. V starostni skupini od 18 do 27 let so zadovoljni štirje anketirani (6,3 %), od 48 do 57 let pet anketiranih (7,8 %) in nad 57 let trije anketirani oziroma 4,7 %.

Izmed vseh 75-ih, ki so zadovoljni z delovanjem župana, jih največji delež predstavljajo zaposleni, 65,3 % (49 anketiranih), kateri hkrati predstavljajo tudi največje število anketiranih. Tudi z delovanjem občinskega sveta so najbolj zadovoljni zaposleni/samozaposleni. Glede na število vseh, ki so zadovoljni z delovanjem občinskega sveta (teh je 64), je delež vseh zaposlenih/samozaposlenih nekoliko večji kot pri županu in sicer znaša 67,2 % (ali 43 anketirani). Tudi brezposelni so v glavnem zadovoljni z delom občinskih organov. Z delom župana je zadovoljnih 10 (66,7 %) izmed 15 brezposelnih oziroma 13,3 % izmed vseh 75-ih anketiranih, ki so zadovoljni z delom župana. Z občinskim svetom je zadovoljnih osem (12,5 %) izmed 64-ih anketiranih. Nato sledijo upokojujenci, kmetovalci in dijaki/študenti, ki so zadovoljni z delom občinskih organov.

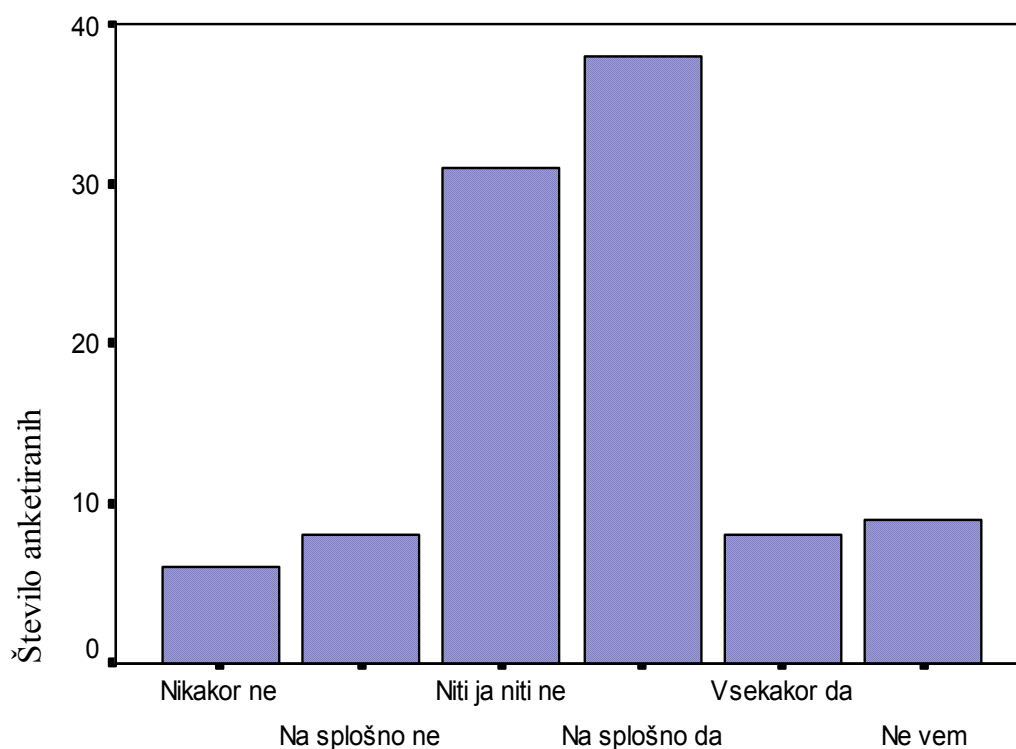
Z zanesljivostjo lahko trdim, da je večina prebivalstva zadovoljna z delovanjem občinskih organov (župan, občinski svet) in tako zavrnem delovno hipotezo, ki pravi: *Večina prebivalcev ni nikoli zadovoljna z delovanjem lokalnih oblasti*. Potemtakem občinski organi dobro opravljajo svoje delo, skrbijo za mesto in podeželje, zaposlene in nezaposlene, mlajše in starejše.

5.5.6. Ali zaupate lokalni oblasti?

Glede na to, da so bili anketirani v večini zadovoljni z delovanjem občinskih organov, sem bila prepričana, da bo tudi pri tem vprašanju večina anketiranih odgovorila pozitivno na

zastavljeno vprašanje, kajti če si zadovoljen z delovanjem lokalnih oblasti, jim verjetno tudi zaupaš. Odgovori, ki sem jih dobila pa so me precej presenetili. Največ anketiranih je odgovorilo, da na splošno zaupajo lokalni oblasti. Teh je bilo 38 oziroma 38 %. Sledijo tisti, ki menijo, da lokalni oblasti niti zaupajo niti ne zaupajo. Število anketiranih, ki so se tako opredelili je kar 31 ali 31 %. Nato je osem (8 %) tistih, ki so mnenja, da na splošno ne zaupajo lokalni oblasti in osem tistih (8 %), ki lokalni oblasti vsekakor zaupajo. Tistih, ki lokalni oblasti nikakor ne zaupajo je le šest oziroma 6 %. Devet anketiranih (ali 9 %) pa je odgovorilo »ne vem« (graf 17).

Graf 17: Ali zaupate lokalni oblasti?

Ali zaupate lokalni oblasti

Tako pri ženskah kot pri moških je enak odstotek tistih, ki na splošno zaupajo lokalni oblasti. Teh je izmed vseh 38-ih pri ženskah 19 ali 50 % in pri moških 19 ali 50 %. Glede na to, da je bilo žensk, vključenih v anketiranje, 59 in moških 41, so prav ženske tiste, ki manj zaupajo lokalni oblasti. Izmed 41-ih moških jih lokalni oblasti zaupa 46,3 % ter izmed 59-ih žensk 40,7 %. Največ je žensk, ki se niso mogle opredeliti ali zaupajo ali ne zaupajo lokalni oblasti. Teh je bilo 24 ali 40,7 % izmed vseh žensk. Za odgovor »niti ja niti ne« se je tako opredelilo

77,4 % žensk (24 žensk) in 22,6 % moških (7 moških). Pri ostalih skupinah ni bilo takšnih razlik glede na spol.

Glede na starost sta na končne rezultate ponovno imeli vpliv le dve kategoriji (od 28 do 37 let ter od 38 do 47 let), ki imata največje število anketiranih. V starostni skupini od 28 do 37 let je prisotnih 37 anketiranih. Izmed teh se jih je 14 opredelilo za odgovor »niti ja niti ne« (37,8 %) ter 10 ali 27 % za odgovor »na splošno zaupamo lokalni oblasti«. Pet (13,5 %) je tistih, ki vsekakor zaupajo lokalni oblasti; štirje (10,8 %) so odgovorili »ne vem«, štirje pa nikakor ne oziroma »na splošno ne zaupajo« lokalni oblasti. V starostni skupini od 37 do 48 let je slika ravno obratna. Prevladuje število anketiranih, ki na splošno zaupajo lokalni oblasti. Izmed vseh 43-ih, ki sodijo v to starostno skupino, jih tako meni 20 oziroma 46,5 %. Tistih, ki niti zaupajo niti ne zaupajo pa je 11 ali 25,6 %. Kot sem že ugotovila, je število vseh anketiranih, ki na splošno zaupajo lokalni oblasti 38. Od tega jih kar 20 oziroma 52,6 % pripada starostni skupini od 38 do 47 let in le 10 ali 26,3 % starostni skupini od 28 do 37 let. Izmed vseh 31-ih, ki so podali odgovor »niti ja niti ne«, jih 14 (45,2 %) pripada starostni skupini od 28 do 37 let in 11 (35,5 %) starostni skupini od 38 do 47 let.

Glede na status aktivnosti je zanimiva skupina zaposlenih/samozaposlenih, ki šteje 67 anketiranih. Največ (26 anketiranih oziroma 38,8 %) jih na splošno zaupa lokalni oblasti. Nekoliko manj (18 ali 26,9 %) je takih, ki niti zaupajo niti ne zaupajo lokalni oblasti. Takih, ki so odgovorili »ne vem« je sedem (10,4 %), takšnih, ki so odgovorili »vsekakor da« ali »na splošno ne« je šest (9 %) in štirje anketirani (6 %) so odgovorili, da nikakor ne zaupajo lokalni oblasti. Izmed vseh 38-ih, ki so odgovorili, da na splošno zaupajo lokalni oblasti, je 68,4% zaposlenih/samozaposlenih. Izmed 31-ih anketiranih, ki niti ne zaupajo niti zaupajo lokalni oblasti, pa je 18 oziroma 58,1 % zaposlenih/samozaposlenih, ostalo so brezposelni, dijaki, študentje, kmetovalci in upokojenci.

Kot sem že na začetku povedala, so me rezultati nekako presenetili. Pričakovala sem večje število anketiranih, ki na splošno zaupajo lokalni oblasti ter večje število tistih, ki vsekakor zaupajo lokalni oblasti. Prav tako sem bila prepričana, da bo manj tistih, ki niti ne zaupajo niti zaupajo lokalni oblasti, rezultati pa so pokazali ravno obratno. Res je izmed vseh sto anketiranih največji delež (38 %) anketiranih, ki na splošno zaupajo lokalni oblasti, vendar je to v primerjavi s prejšnjim vprašanjem, ko so anketirani izkazali večinsko zadovoljstvo z delovanjem lokalnih organov, premalo. Prav tako je zadovoljivo število tistih, ki nikakor ne zaupajo lokalni oblasti oziroma na splošno ne zaupajo lokalni oblasti. Teh je le 14, kar je povsem pričakovano, saj je v prejšnjem vprašanju večina izrazila zadovoljstvo delovanju

občinskih organov. Izmed teh 14-ih, štirje oziroma 28,6 % anketiranih ne zaupa lokalni oblasti zaradi slabega dela lokalne oblasti; štirje (28,6 %) so prepričani o neustrezni sestavi lokalne oblasti; štirje (28,6 %) menijo, da ni ustrezne obveščenosti prebivalcev; dva anketirana (14,3 %) pa sta obkrožila odgovor »drugo«, kjer sta navedla, da zaradi nestrokovno in nekorektno sestavljenega občinskega sveta in ker ni finančnih poročil o raznih dejavnostih občine ter načrtovanih projektih ne zaupata lokalni oblasti. Mislim, da problem nastane pri tistih, ki so obkrožili odgovor »niti ja niti ne« zaupam lokalni oblasti. Ti bi morali bolj natančno premisliti o svojem odgovoru.

5.5.7. Kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju še narediti oziroma spremeniti, da bi se mnenje o lokalni samoupravi izboljšalo?

Kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju še narediti oziroma spremeniti, da bi se mnenje o lokalni samoupravi izboljšalo? Tako se je glasilo zadnje vprašanje zastavljeno v anketi. Najpogostejši odgovori, ki sem jih prejela so bili sledeči:

- odpreti več delovnih mest za mlade, starim pa omogočiti odhod v pokoj;
- brezposelne zaposliti;
- narediti še kakšno tovarno;
- boljša in večja obveščenost ljudi okoliških krajev o odločanju in delu oblasti in odgovornih ljudi občine;
- mnenje o lokalni samoupravi se lahko izboljša le z delom in doseženimi cilji;
- potrebno je upoštevati mnenja »malih« ljudi oziroma večine;
- potrebno je posvetiti več pozornosti gospodarstvu;
- še več sodelovanja z lokalnim prebivalstvom in lokalno oblastjo;
- potrebno je zastopati interese širšega kroga, kar pa je vsekakor težko;
- člani samouprave ne bi smeli iti po smernicah večjih družb;
- zamenjati občinski svet oziroma ponoviti zadnje volitve, ki so bile izvedene nelegalno;
- večja povezanost med posamezniki in društvi ter čim več narediti za svoj kraj na vseh področjih ter vključiti mladi kader v posamezne organizacije;
- možnost soodločanja;
- organizirati bi bilo potrebno razna srečanja in predavanja (predvsem sedaj, ko vstopamo v EU). Na ta srečanja je potrebno privabiti čim več občanov in jih prepričati, da se aktivno vključijo v vsestranski razvoj občine, tako da bi se vsi skupaj veselili pridobitev našega kraja in da ne bomo občudovali samo pridobitev drugih krajev ali celo držav;

- da bi bila prioriteta reševanja za večino občanov, ne pa samo nekaj posameznikov ter več informiranosti;
- na položaje izbrati pridne in poštene ter zaupanja vredne ljudi;
- več bi bilo potrebno postoriti na področju kmetijstva;
- večje obveščanje občanov z glasili in zapisniki z vsake občinske seje. Potrebna je tudi preglednost financ, javno preko medijev (Rogaške novice in podobno), tako da občani vidijo, kam se denar vlaga in koliko;
- sprotno in kakovostno obveščanje o delu lokalne samouprave. Obveščenost vseh o alternativah, med katerimi odločajo »svetniki«, kaj so prednostne naloge ter možnost neposrednega sprožanja mnenj o različnih alternativah, ki so podlaga za sprejetje in izvedbo načrtov;
- morali bi zgraditi kakšen športni center;
- vzeti tam, kjer je preveč in se posvetiti podeželju;
- potrebno bi bilo spremeniti volilni sistem;
- enkrat na mesec vsakemu občanu poslati anketo o določenem vprašanju oziroma problemu. Tako bi lahko prav vsak občan sodeloval v lokalni samoupravi;
- potrebno je malo več posluha za lokalne obrtnike in pomoč v obliki manjših najemnin ali pri nakupu zemlje, ne pa, da se selijo iz kraja ven v druge kraje;
- zmanjšati dajatve v vzgojno-varstveni ustanovi ter urediti rekreacijsko možnost za občane;
- narediti parke, asfaltirati ulice, ki še niso, ne samo obljubljeni, narediti pa nič;
- menim, da je mnenje o lokalni samoupravi v našem kraju dobro in ni potrebno veliko narediti, ker imamo dobrega župana in on za vse poskrbi, razen za športne aktivnosti;
- potrebno je ustanoviti sklade, ki bi imeli funkcijo izboljšanja kvalitete življenja, predvsem otrokom;
- zavzemati se mora za interese vseh občanov, ne le najvplivnejših. Potrebno je prisluhniti predlogom ostalih ter objektivno in pravočasno obveščanje občanov o pomembnih odločitvah, na katere lahko tudi sami vplivajo. Delovati strpno do vseh;
- več zaupanja v delo samih občanov, saj so drugi bolj cenjeni kot sami občani občine, čeprav je marsikatera stvar narejena vrhunsko, a je premalo cenjena;
- za lokalno samoupravo bi bilo najbolj pomembno, da ni politično usmerjena na več strank, ampak naj prisluhne mnenju in željam občanov ne glede na politično oziroma strankarsko pripadnost;
- dovoliti več sodelovanja pri »obnovi« kraja oziroma dovoliti, da dela (obnavljanje dediščine kraja) izvajajo predvsem domači krajanji, obrtniki, saj je preveč zunanjih izvajalcev;

- zbuditi samozavest v ljudeh, ki volijo predstavniški organ;
- potrebna je boljša organizacija javnih del.

6. PRIMERJAVA S SLOVENIJO

Svojo anketo o lokalni samoupravi sem opravila v občini Rogatec. Pri njeni izvedbi so mi bili v veliko pomoč »odgovorni« (gospod ravnatelj Vili Prevolšek in gospa podravnateljica Zlatka Janžek) na Osnovni šoli Rogatec, saj so poskrbeli, da sem vse razdeljene vprašalnike (razdelila sem jih učencem osmih in devetih razredov, ki so jih nato zaprte prenesli do svojih staršev, le-ti so jih izpolnili in zapečateni vrnili v šolo) pravočasno ter pravilno izpolnjene dobila nazaj. Raziskava je bila izvedena na vzorcu stotih polnoletnih občanov občine Rogatec. Vprašalnik je bil realiziran, saj je vseh sto anketiranih odgovorilo na prav vsa vprašanja.

Da pa bi bila raziskava še bolj zanimiva, sem se odločila za primerjavo z njej sorodno raziskavo. Z raziskovanjem javnega mnenja o lokalni samoupravi se je od 24. februarja 2003 do 24. marca 2003 ukvarjal tudi Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, pod naslovom *Stališča o lokalni demokraciji*. Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1612) polnoletnih državljanov Slovenije. Vprašalnik je bil realiziran (N = 1093).

V raziskavi o lokalni demokraciji je bilo raziskanih mnogo več demografskih podatkov, kot sem jih sama raziskala, vendar bom analizirala le tiste, ki so primerljivi.

Glede na spolno strukturo je v anketi izmed sto anketiranih sodelovalo 41 moških oziroma 41 % in 59 žensk, kar je 59 %. V primerljivi raziskavi je bil odstotek podoben. Izmed 1093-ih vprašanih je bilo 54,4 % (ali 595) žensk in 45,6 % (ali 498) moških.

Glede na starost anketiranih je moč opaziti nekoliko odstopanj, kar pa glede na različni velikosti vzorca niti ni presenetljivo. V moji raziskavi izrazito izstopata dve starostni skupini: starostna skupina od 28 do 37 let, za katero se je opredelilo 37 % vprašanih, in starostna skupina od 38 do 47 let, kjer je delež še nekoliko višji in znaša 43 %. Zanimljivo malo je anketiranih v starostni skupini od 18 do 27 let (7 % anketiranih), v starostni skupini od 48 do 57 let (8 % anketiranih) ter nad 57 let, kjer je le 5 % anketiranih. V primerljivi raziskavi je delež vprašanih skoraj enakomerno porazdeljen med vse starostne skupine. Največ vprašanih pripada starostni skupini od 46 do 60 let, in sicer 27 %, sledi starostna skupina od 31 do 45 let (26,3 % vprašanih); takoj za tem je starostna skupina nad 61 let (25,7 % vprašanih) in na koncu od 18 do 30 let, kjer je 21 % vprašanih.

Glede na status aktivnosti je v obeh raziskavah največ zaposlenih/ samozaposlenih. V moji je le-teh 67 %, v primerljivi raziskavi pa 49,4 %. V primerljivi raziskavi je nekoliko manj brezposelnih (6 % vprašanih) kot v moji raziskavi (15 % vprašanih je brezposelnih). V moji anketi so sodelovali tudi 4 % dijakov/šolstov, kar je nekoliko manj od raziskave Centra, kjer je sodelovalo 9,7 % študentov in učencev. Je pa odstotek upokojencev v primerljivi raziskavi veliko večji (29,5 % upokojencev) kot v moji (8 % upokojencev).

Zadovoljstvo z lokalno samoupravo se razlikuje od občine do občine in je odvisno od mnogih dejavnikov:

- delovnih mest v sami občini,
- stopnje brezposelnosti,
- redno obveščanje prebivalcev o odločanju in delu oblasti,
- sodelovanju med lokalnim prebivalstvom in lokalno oblastjo,
- možnost soodločanja,
- razvitosti športnih, kulturnih aktivnosti...

Od 1093-ih vprašanih jih 33 % ni niti zadovoljnih niti nezadovoljnih z lokalno samoupravo v Sloveniji. 30,4 % je takih, ki so bolj ali manj zadovoljni. Od teh jih je le 1,1 % zelo zadovoljnih z lokalno samoupravo. Tistih, ki so bolj ali manj nezadovoljni z lokalno samoupravo, je 27,1 %, od tega je 2,7 % zelo nezadovoljnih. Kljub temu, da je danes posameznik vse manj odvisen od ožje lokalne skupnosti ter vse bolj podvržen vplivom, ki prihajajo iz širšega, včasih tudi mednarodnega okolja, in od procesov, ki se dogajajo na globalni ravni, je še vedno zelo pomembno njegovo prizadevanje za uresničevanje posameznih zadev (komunalne zadeve, kulturne in športne aktivnosti, šolstvo, izobraževanje, zdravstvene službe, zaposlovanje...) v okviru svoje občine, če je to le možno. Zelo pomembno je njegovo prizadevanje za razvoj lokalne samouprave, za njegov čim večji prispevek k temu, za poznavanje lokalnih zadev, torej za čim večje zanimanje za lokalno politiko. Kot so pokazali rezultati ankete, opravljene v občini Rogatec, so občani dokaj dobro seznanjeni s pojmom lokalne samouprave in lokalne politike, iz česar lahko sklepam, da jih lokalna politika zanima, da je zanje pomembno, kaj se v občini dogaja, kaj lahko uresničujejo in kaj bi bilo potrebno še spremeniti in dodati. Občani so prepričani, da je možno na lokalni ravni zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov, seveda s primerno lokalno politiko. Takšnega mnenja je 57 % anketiranih. 30 % jih meni, da na lokalni ravni ni možno zadovoljiti večine svojih potreb, želja in interesov in le 13 % je takih, ki so obkrožili odgovor »ne vem«.

To so tisti, ki jim lokalna samouprava in lokalna politika ne pomenita veliko ali pa sploh nič, kar je moč razpoznati tudi iz njihovega pojmovanja pojma lokalna samouprava. Raziskava *Stališča o lokalni demokraciji* je pokazala, da je tudi med državljani Republike Slovenije dokaj dobro zanimanje za lokalno politiko. Takšnega mnenja je 21,8 % anketiranih državljanov. Zelo malo je takih, ki se močno zanimajo za lokalno politiko (5,4 % vprašanih), medtem ko je državljanov, ki jih lokalna politika ne zanima 14,5 %, podobno kot v mojem primeru.

Zelo pomembno za uresničevanje lokalne samouprave je tudi redno vključevanje državljanov/občanov pri reševanju lokalnih zadev. Le-to je možno na različne načine:

- z dopisom, poslanim na občino,
- s pogovorom z županom občine,
- s pogovorom z občinskimi svetniki,
- z objavo v lokalnih medijih,
- z udeležbo na zboru občanov,
- z glasovanjem na občinskem referendumu,
- s podpisom peticije v občini...

39% anketiranih občanov Rogatca je prepričanih, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi, kar lahko interpretiram tudi kot dejstvo, da je 39% občanov prepričanih, da imajo vpliv na politiko in odločanje v občini ter so zadovoljni s trenutnim stanjem demokracije v občini. Odstotek nezadovoljnih s trenutno demokracijo in vplivom na politiko in odločanje v občini znaša 25 %. Najpogostejši razlogi, ki so jih pri tem navedli, so sledeči:

- svetniki odločajo brez mnenja sokrajanov;
- vse se dogaja v centru, na obrobje oziroma oddaljene kraje pa pozabljajo;
- zastopani so interesi ožjega kroga posameznikov;
- pobude občanov ne pridejo do občinskih svetnikov, kjer je moč odločanja;
- vodilni ne sprejemajo niti pobud niti kritik ostalih. Delujejo enostransko;
- vodstvo nima posluha za zборе, referendume, državljansko pobudo glede odločanja;

- premalo je zborov občanov, referendumov in ostalih oblik soodločanja.

V primerjalni raziskavi pridem do popolnoma nasprotujočih rezultatov. 15,7 % vprašanih meni, da ljudje niti imajo niti nimajo vpliv na politiko in odločanje v svoji občini. Kar 65,2 % je prepričanih, da nimajo nič oziroma skoraj nič vpliva in le 16% je tistih, ki pravijo, da imajo večji ali manjši vpliv. Podobno je tudi z zadovoljstvom občanov s trenutnim stanjem demokracije v svoji občini Rogatec. 30,5 % vprašanih ni niti zadovoljnih niti nezadovoljnih s trenutnim stanjem demokracije. Odstotek zelo nezadovoljnih znaša 3,6 % in je večji od odstotka zelo zadovoljnih (1,6 %). Prav tako je višji odstotek vseh tistih, ki so odgovorili »ne« (46,5 % vprašanih), kot tistih, ki so odgovorili »da« (31,5 % vprašanih).

Zadovoljstvo z demokracijo v posamezni občini ter možnostjo vpliva ljudi na politiko in odločanje se razlikuje od občine do občine. V občini Rogatec se mnenje občanov pri izvajanju raznih »projektov« upošteva, lokalna oblast ne ravna svojeglavo, upošteva tudi stališča manj razvitih krajev. Medtem pa vse to prav gotovo ne velja za primerjalno raziskavo, kajti ljudje so prepričani, da nimajo možnost vpliva na odločanje in so nezadovoljni s trenutnim stanjem demokracije.

Zelo pomembno vlogo pri oblikovanju mnenja o lokalni samoupravi ima lokalna oblast. Lokalna oblast so organi odločanja v lokalni skupnosti, s pomočjo katerih lokalne skupnosti odločajo v zvezi z opravljanjem svojih nalog. Ključno in pomembno vlogo igrata župan in občinski svet. Večina anketiranih v obeh raziskavah je zadovoljnih z delovanjem župana. 14 % vprašanih občanov Rogatca je popolnoma zadovoljnih z delovanjem župana, medtem ko 9,4 % (N =1051) anketiranih državljanov ocenjuje delo župana kot zelo dobro. Odstotek bolj ali manj zadovoljnih oziroma tistih, ki menijo, da župan opravlja svoje delo bolj ali manj dobro, je v mojem primeru 75 %, v raziskavi o lokalni demokraciji pa 40,6 %. Zelo malo vprašanih meni, da župan zelo slabo opravlja svoje delo (4,6 % v primerjalni raziskavi in 4 % anketiranih v moji raziskavi) in so tako popolnoma nezadovoljni z njegovim delom. Nezadovoljnih anketiranih občanov Rogatca z delom župana je 7 %. Le-teh je nekoliko več v primerljivi raziskavi, in sicer 21,6 %.

Na ravni občine me podatki nič kaj ne presenečajo, kajti župan odlično vodi občinsko upravo ter še bolje predstavlja in zastopa občino navzven. Vendar naklonjenost volivcev ne bi bila tako visoka, če župan ne bi realiziral tudi različnih »projektov«, ki jih je v svojem programu obljubljal. Župan občine Rogatec ni poskrbel le za ureditev naselja Rogatec, ampak tudi za

ostala naselja, ki sodijo v občino. To dokazuje tudi naklonjenost volivcev (iz vseh naselij), ki so na dosedanjih volitvah izkazali županu zelo veliko podporo. Najpomembnejši realizirani projekti so:

- izgradnja parkirišča za tovorna vozila v Rogatcu;
- sanacija in otvoritev dvorca Strmol;
- ureditev poslovne cone C 3 v Rogatcu (zraven nakupovalnega centra je občina zgradila avtobusno postajališče, otroško igrišče in zavijalni pas do centra);
- izgradnja mejnega prehoda in dovozne ceste v Rogatcu;
- izgradnja vodovoda Trlično – Dobovec;
- izgradnja obvozne ceste na mejnem prehodu Dobovec za naselje Trlično;
- izgradnja Vaško-gasilskega doma Dobovec;
- sanacija podružnične šole Donačka Gora;
- ureditev lokalnih cest na celotnem območju občine.

Tudi na ravni države me rezultati ne presenečajo, saj volivci ponavadi izvolijo človeka, ki mu zaupajo, da bo naredil kaj dobrega zanje in za celotno občino. In če župan vsaj del svojih obljub v svojem mandatu uresniči, imajo razlog, da pozitivno ocenijo njegovo delo.

Anketirani v Rogatcu so zadovoljni tudi z delom občinskega sveta. Sicer je naklonjenost občinskemu svetu nakazalo nekoliko manj anketirancev kot županu, vendar še vedno dovolj. Tako je z najvišjim organom odločanja zadovoljnih 64 % anketiranih, na ravni države pa 34,2 %, od tega jih 3,2 % ocenjuje delo občinskega sveta kot zelo dobro. Popolnoma zadovoljnih z delom občinskega sveta v Rogatcu je 11 % občanov. Nekoliko več je tistih, ki so nezadovoljni z delovanjem občinskega sveta. Teh je 19 % in 6 % popolnoma nezadovoljnih. 26,8 % sodelujočih v raziskavi stališč o lokalni demokraciji ne ocenjuje delo občinskega sveta niti dobro niti slabo. O slabem delu občinskega sveta je prepričanih 26,9 % polnoletnih državljanov, od tega jih 2,4 % ocenjuje delo kot zelo slabo.

Zelo pomembno je tudi, čigave interese predstavlja lokalna oblast. Lokalna oblast, ki deluje samo zase in ne upošteva svojih občanov, torej tistih, ki so ji na volitvah izkazali podporo in ji omogočili, da sploh lahko opravlja svojo funkcijo, bo kaj kmalu izgubila zaupanje sokrajanov in jih »naperila« proti sebi. 36 % anketiranih v Rogatcu meni, da lokalna oblast (torej župan in občinski svet) predstavlja interese večine prebivalcev. Nekoliko višji je odstotek na ravni

države, kjer 48,3 % vprašanih državljanov meni, da župan predstavlja interese večine prebivalcev ter 47,1 %, da občinski svet predstavlja interese večine prebivalcev. Kar 33 % anketiranih v Rogatcu je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. V državi je 22 % vprašanih prepričanih, da župan zastopa interese majhnega dela prebivalcev ter 22,4 % jih je enakega mnenja za občinski svet. V raziskavi Javno mnenje občanov Rogatca o lokalni samoupravi je 22 % anketiranih mnenja, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev. V primerljivi raziskavi pa je 14,4 % takšnega mnenja, če upoštevamo župana in 9,9 %, če upoštevamo občinski svet. Najnižji odstotek vprašanih meni, da lokalna oblast v občini Rogatec zastopa interese zelo majhnih skupin prebivalcev (9 %). Podobno je na območju celotne države, kjer 8,1 % državljanov meni, da župan zastopa interese zelo majhnih skupin prebivalcev in 6,9 %, da občinski svet zastopa interese zelo majhnih skupin prebivalcev.

7. SKLEP

Lokalna samouprava je danes pojem, kateremu se posveča veliko pozornosti. Veliko je govora o njej, veliko pisanja, tako da bi bilo res težko ostati neseznanjen o njenih značilnostih. Prav se mi zdi, da smo ljudje poučeni o lokalni samoupravi, kajti to je naš vsakdan, naše življenje, naše bivanje. Mi smo tisti, ki prebivamo v neki lokalni skupnosti, ki je eden glavnih stebrov vsake demokratične države, pravica državljanov, da sodelujejo pri upravljanju javnih zadev, pa ena od temeljnih demokratičnih načel. Vendar ljudje na to pravico mnogokrat pozabimo. Pozabimo, da lahko z neposredno udeležbo državljanov (referendum, peticija, ljudska iniciativa) prinesemo marsikatero odločitev ali pa vplivamo nanjo. Raje kot to, izražamo nezadovoljstvo z lokalno politiko in lokalno oblastjo, češ da deluje le v svojo korist, sami pa nič ne naredimo za to.

Prav tako je lahko govoriti, da so občine premajhne ter da znotraj enostopenjske lokalne samouprave ni možno zadovoljevati večino svojih potreb, želja in interesov. Res je, da so širše lokalne samoupravne skupnosti uvedene v veliki večini evropskih držav ter da so dežele, ki nimajo te ravni lokalne samouprave, prikrajšane za določen kreativni element, katerega predstavljajo širše lokalne samoupravne skupnosti s prikazano posredniško vlogo med državo in občino. Prav tako drži, da odsotnost te ravni lokalne samouprave pomeni nujno centralizacijo sistema, kar pa ima povsod negativni prizvok. Toda pri nas je zaenkrat pač tako, da ustava in zakon ne predpisujeta širših samoupravnih lokalnih skupnosti kot »obveznih«, ustanovljenih z zakonom, ampak imamo pri nas (po ustavi) enostopenjsko lokalno samoupravo z možnostjo oblikovanja oziroma nastanka širših samoupravnih lokalnih skupnosti, čeprav mnogim to ni všeč. Tudi občani Rogatca so podobnega mnenja. Kar 42% anketiranih je prepričanih, da bi se učinkovitost lokalne samouprave povečala z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti. S tem sem zavrgla svojo delovno hipotezo, ki pravi: Učinkovitost lokalne samouprave se z oblikovanjem širših samoupravnih lokalnih skupnosti ne bi povečala, kajti prebivalci lahko večino svojih potreb, želja in interesov uresničujejo znotraj enostopenjske lokalne samouprave.

Kot sem že omenila, velik pomen igra tudi neposredna udeležba državljanov pri povečanju demokratizacije življenja ljudi. S trditvijo, da je bil z uvedbo lokalne samouprave uresničen njen namen povečati demokratizacijo življenja ljudi, se strinja 39 % anketiranih, nasprotuje pa

ji 25 %. Tisti, ki trditvi nasprotujejo, so prepričani, da svetniki odločajo svoje glavo, brez mnenja sokrajanov; da se vse dogaja v centru; da so zastopani le interesi ožjega kroga posameznikov v lokalni skupnosti; da pobude občanov ne pridejo do občinskih svetnikov; da vodilni ne sprejemajo niti pobud niti kritik ostalih ter da vodstvo nima posluha za zборе občanov, peticije, referendum. Kljub navedenim vzrokom nezadovoljstva z demokratizacijo življenja ljudi sem potrdila delovno hipotezo, ki pravi, da se temeljne in najpomembnejše odločitve ne sprejemajo samo posredno preko predstavnikov v organih lokalne skupnosti, temveč jih neposredno predlagajo in sprejemajo prebivalci sami. S to trditvijo se strinja 39 % anketiranih, nasprotuje pa ji 25 %. V raziskavi, ki je bila opravljena na celotnem območju Slovenije, so rezultati nekoliko različni. 15,7 % vprašanih meni, da ljudje niti imajo niti nimajo vpliv na politiko in odločanje v svoji občini. Kar 65,2 % je prepričanih, da nimajo nič oziroma skoraj nič vpliva in le 16 % je takih, ki pravijo, da imajo večji ali manjši vpliv. Podobno je tudi z zadovoljstvom s trenutnim stanjem demokracije v svoji občini. 30,5 % vprašanih ni niti nezadovoljnih niti zadovoljnih s trenutnim stanjem demokracije v svoji občini. Odstotek zelo nezadovoljnih znaša 3,6 % in je večji od odstotka zelo zadovoljnih (1,6 %). Na podlagi povedanega lahko rečem, da se v občini Rogatec mnenje občanov pri izvajanju raznih »projektov« upošteva, lokalna oblast ne ravna svoje glavo in upošteva tudi stališča manj razvitih krajev. Vse to pa ne velja za primerjalno raziskavo, saj so ljudje prepričani, da nimajo možnosti vpliva na odločanje in so nezadovoljni s trenutnim stanjem demokracije.

Zelo pomembno za prebivalce neke lokalne skupnosti je njihovo mnenje o tem, čigave interese predstavlja lokalna oblast. Kajti oni so tisti, ki so lokalno oblast izvolili in jo postavili na »prestol«, torej naj bi ji tudi zaupali. Največje število izmed vseh sto anketiranih občanov Rogatca je prepričanih, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev. Takšnega mnenja je 36 % anketiranih. Sledijo tisti, ki menijo, da lokalna oblast predstavlja interese majhnega dela prebivalcev. Tudi teh je kar nekaj, in sicer 33 %. Šele sedaj nastopijo zagovorniki trditve, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev. Teh je le dobra petina oziroma 22 %. Tako sem zavrgla svojo hipotezo, ki pravi, da lokalna oblast predstavlja interese skoraj vseh prebivalcev neke lokalne skupnosti. V primerljivi raziskavi *Stališča o demokraciji* je kar 48,3 % vprašanih državljanov prepričanih, da župan predstavlja interese večine prebivalcev ter 47,1 %, da občinski svet predstavlja interese večine prebivalcev.

Z gotovostjo lahko trdim, da je večina prebivalcev lokalne skupnosti zadovoljnih z delovanjem lokalnih oblasti in zavržem hipotezo: Večina prebivalcev lokalne skupnosti ni nikoli zadovoljnih z delovanjem lokalnih oblasti. Če so občani zadovoljni s svojimi organi, pomeni, da se v občini dela za dobro občanov. Tako je tudi v občini Rogatec. Anketirani so v veliki večini zadovoljni tako z delom župana (75 %) kot z delom občinskega sveta (64 %). Podobno je izraženo veliko zadovoljstvo z delom župana in občinskega sveta tudi na ravni države. 50 % vprašanih je mnenja, da je njegovo delo dobro oziroma zelo dobro in le 26,6 % ocenjuje njegovo delo kot slabo oziroma zelo slabo. Podoben je odstotek nezadovoljnih z delom občinskega sveta (26,9 %), medtem ko je 34,2 % vprašanih mnenja, da občinski svet opravlja svoje delo dobro oziroma zelo dobro.

Na podlagi povedanega lahko potrdim splošno hipotezo, ki pravi, da je *lokalna samouprava najimenoitnejša in najučinkovitejša oblika izvajanja in upravljanja skupnih družbenih zadev*. K temu pripomore že samo poznavanje pojma lokalna samouprava, ki so ga izkazali anketirani, prav tako pa tudi večinsko prepričanje anketiranih, da je na lokalni ravni možno zadovoljiti večino svojih potreb, želja in interesov. Prav tako so anketirani v veliki meri prepričani, da je uvedba lokalne samouprave uresničila svoj namen, to je demokratizacija življenja ljudi v lokalni skupnosti ter tako omogočila, da temeljne in najpomembnejše odločitve sprejemajo prebivalci sami. Pomembna je ugotovitev, ki tudi potrjuje splošno hipotezo, da lokalna oblast predstavlja interese večine prebivalcev ter da je večina prebivalcev zadovoljnih z delovanjem lokalnih oblasti.

Do vseh teh ugotovitev sem se dokopala predvsem skozi analizo ankete. Vendar pa sem prepričana, da bo za oblikovanje končne podobe lokalne samouprave v Sloveniji z uveljavitvijo vseh njenih sestavin in s tem večjo kakovost življenja ljudi v lokalni skupnosti in drugih ciljev potrebno v prihodnje postoriti še kaj.

8. LITERATURA IN VIRI

1. Barle, Andreja (1995): »Sociologija. Gradivo za srednje šole«. Zavod Republike Slovenije za srednje šole, Ljubljana, str. 23.
2. Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (2003): »Raziskava. Stališča o lokalni demokraciji. Pregled in primerjava rezultatov«. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.
3. Goldsmith, Michael J. F. (ur), Klaudi Klausen (ur.) (1997): »European integration and local government«. Brookfield, Cheltenham.
4. Grad, Franc (1999): »Državna ureditev Slovenije.« Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
5. Grafenauer, Božo (2000): »Lokalna samouprava na slovenskem: teritorialno-organizacijske strukture«. Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Maribor, str.432.
6. Kladnik, Drago (1995): »Krajevni leksikon Slovenije«. Državna založba Slovenije, Ljubljana, str.330.
7. Košir, Matej (1995): »Nekateri vidiki lokalne samouprave v izbranih državah«. Teorija in praksa, 32, 9-10, str. 889-903.
8. Milardović, Anđelko (1998): »Metodologija politologij«. Pan liber, Osijek-Zagreb-Split, str. 5.
9. Otorepec, Božidar (1996): »Simboli občine Rogatec. Občina Rogatec, str.5.
10. Pitamic, Leonid (1996): »Država«. Cankarjeva založba, Ljubljana, str. 396.
11. Pratchett, Lawrence (ur.), David Wilson (ur.) (1996): »Local democracy and local government«. Macmillan: in association with CLD, Basing stoke.
12. Swianiewicz, Pawel (2001): »Public perception of local governments«. Open society institute Budapest.
13. Šmidovnik, Janez (1991): »Lokalna samouprava, centralizem in regionalizem«. Teorija in praksa, 28, 7, str. 872-878.
14. Šmidovnik, Janez (1994): »Občina-temeljna samoupravna lokalna skupnost«. Teorija in praksa, 31, 1-2, str. 14-23.
15. Šmidovnik, Janez (1995): »Lokalna samouprava«. Cankarjeva založba, Ljubljana, str. 18-74.

16. Šmidovnik, Janez (2002): » Prazen prostor med državo in občinami narekuje pokrajine«. V: Stane Vlaj (ur.): Zbornik – Lokalna demokracija. Udeležba občanov v lokalnem javnem življenju, Urad za lokalno samoupravo, Ljubljana, str. 55-68.
17. Toš, Niko (1988): »Metode družboslovnega raziskovanja«. Državna založba Slovenije, Ljubljana, str. 57-60.
18. Vlaj, Stane (1998): »Lokalna samouprava: občine in pokrajine«. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, str. 8-20.
19. Vlaj, Stane; Juvan Gotovac, Vesna (1999): »Predpisi o lokalni samoupravi«. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, str. 50.
20. Vlaj, Stane (2000): »Župan in občina«. Inštitut za lokalno samoupravo pri Visoki upravni šoli, Ljubljana.
21. Vlaj, Stane (2001): »Uvod v javno upravo«. Visoka upravna šola, Ljubljana, str. 74-97.
22. Vlaj, Stane (2001b): »Vodnik po slovenski lokalni samoupravi«. Inštitut za lokalno samoupravo pri Visoki upravni šoli, Ljubljana, str. 45-55.
23. Vlaj, Stane (2001c): »Lokalna samouprava s poudarkom na načelu subsidiarnosti«. Visoka upravna šola, Ljubljana.

Pravni viri

1. Ustava Republike Slovenije 1998.
2. Statut Občine Rogatec (Ur. l. RS, št. 35/99).
3. Odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave (Ur. l. RS, št. 40/97).
4. Odlok o določitvi števila volilnih enot, območja volilnih enot in števila članov, ki se volijo v posamezni volilni enoti za volitve članov Občinskega sveta občine Rogatec (Ur. l. RS, št. 69/2002).
5. Poslovnik Občinskega sveta občine Rogatec (Ur. l. RS, št. 52/99).

9. PRILOGA

Anketni vprašalnik

ANKETA

1. SPOL :

- a) moški
- b) ženski

2. STAROST :

- a) od 18 do 27 let
- b) od 28 do 37 let
- c) od 38 do 47 let
- d) od 48 do 57 let
- e) nad 57 let

3. KAJ STE PO STATUSU AKTIVNOSTI?

- a) zaposleni, samozaposleni
- b) brezposelni
- c) dijak, študent
- d) kmetovalec(-ka)
- e) upokojenec(-ka)

4. Z NEKAJ BESEDAMI NA KRATKO OPIŠITE KAJ ZA VAS PREDSTAVLJA POJEM »LOKALNA SAMOUPRAVA« !

---

5. ALI JE MOŽNO NA LOKALNI RAVNI ZADOVOLJITI VEČINO SVOJIH POTREB, ŽELJA IN INTERESOV (npr. kulturne aktivnosti, športne aktivnosti, šolstvo in izobraževanje...)?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

6. V KOLIKOR STE PRI 5. VPRAŠANJU OBKROŽILI ODGOVOR »NE«, PROSIM UTEMELJITE SVOJO ODLOČITEV. DRUGAČE PA PREIDITE NA NASLEDNJE VPRAŠANJE.

---

7. ALI MENITE, DA BI SE UČINKOVITOST LOKALNE SAMOUPRAVE POVEČALA Z OBLIKOVANJEM ŠIRŠIH SAMOUPRAVNIH LOKALNIH SKUPNOSTI (npr. pokrajin)?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

8. UVEDBA LOKALNE SAMOUPRAVE JE IMELA ZA CILJ DEMOKRATIZACIJO ŽIVLJENJA LJUDI V LOKALNIH SKUPNOSTIH, Z VEČJO UPORABO ZBOROV OBČANOV, LOKALNIH REFERENDUMOV, DRŽAVLJANSKO POBUDO IN DRUGIH OBLIK VKLJUČEVANJA LJUDI V PROCES ODLOČANJA V LOKALNI SKUPNOSTI. ALI MENITE, DA JI JE TO USPELO?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

9. V KOLIKOR STE PRI 8. VPRAŠANJU OBKROŽILI ODGOVOR »NE«, PROSIM UTEMELJITE SVOJO ODLOČITEV. DRUGAČE PA PREIDITE NA NASLEDNJE VPRAŠANJE.

---

10. TEMELJNA ENOTA LOKALNE SAMOUPRAVE JE OBČINA, KI JO »PREDSTAVLJA« IZVOLJENA LOKALNA OBLAST. ČIGAVE INTERESE PO VAŠEM MNENJU PREDSTAVLJA LOKALNA OBLAST?

- a) interese skoraj vseh prebivalcev
- b) večina prebivalcev
- c) majhnega dela prebivalcev
- d) majhnih skupin prebivalcev
- e) ne vem

11. ALI STE ZADOVOLJNI Z DELOVANJEM LOKALNIH OBLASTI?

1. Z DELOVANJEM ŽUPANA

- a) zadovoljen
- b) popolnoma zadovoljen
- c) popolnoma nezadovoljen
- d) nezadovoljen

2. Z DELOVANJEM OBČINSKEGA SVETA

- a) zadovoljen
- b) popolnoma zadovoljen
- c) popolnoma nezadovoljen
- d) nezadovoljen

12. ALI ZAUPATE LOKALNI OBLASTI?

- a) nikakor ne
- b) na splošno ne
- c) niti ja niti ne
- d) na splošno da
- e) vsekakor
- f) ne vem

13. V KOLIKOR STE PRI 12. VPRAŠANJU OBKROŽILI ODGOVOR »NIKAKOR NE« ALI ODGOVOR »NA SPLOŠNO NE«, PROSIM UTEMELJITE SVOJO ODLOČITEV. DRUGAČE PA PREIDITE NA NASLEDNJE VPRAŠANJE.

LOKALNI OBLASTI NE ZAUPAM:

- a) zaradi slabega dela lokalne oblasti
- b) zaradi neustrezne sestave lokalne oblasti
- c) zaradi neustreznega obveščanja prebivalcev o lokalnih zadevah
- d) drugo:

---

14. KAJ BI BILO POTREBNO PO VAŠEM MNENJU ŠE NAREDITI OZIROMA SPREMENITI, DA BI SE MNENJE O LOKALNI SAMOUPRAVI IZBOLJŠALO?

Za izpolnjevanje ankete se Vam še enkrat lepo zahvaljujem!

Jerneja Mikolič